

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาอุปสรรคและการปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ต่อ
การฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกนอกสถานที่

Problems and Adjustment of Fourth-year Occupational Therapy
Students in Clinical Practice Fieldworks

สุภาวดี พุฒิน้อย
จิรนนท์ ไข่แก้ว
นที จินดาคำ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
อนุญาตให้นักวิจัยงบประมาณรายได้

ประจำปี พ.ศ. 2549

คำนำ

นักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 จำเป็นต้องออกไปฝึกปฏิบัตินอกสถานที่ตามการเรียนการสอนของหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะเป็นนักกิจกรรมบำบัดที่มีคุณภาพ การฝึกปฏิบัติงานนั้นต้องออกไปฝึกปฏิบัติตามแหล่งต่างๆ ได้แก่ โรงพยาบาล หน่วยงานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้พิการ โรงเรียน ศูนย์บริการทางกิจกรรมบำบัด เป็นต้น ที่ตั้งอยู่ทั่วประเทศไทย ดังนั้นการออกไปฝึกงานนอกสถานที่ต้องอาศัยการเตรียมตัวที่ดี การสำรวจปัญหาอุปสรรคของนักศึกษาที่มีประสบการณ์ฝึกงานมาแล้ว รวมทั้งศึกษาการปรับตัวและการแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น จะช่วยเป็นข้อมูล และแนวทางที่ดีสำหรับนักศึกษารุ่นต่อไปในการเตรียมตัวก่อนออกไปฝึกงาน เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ได้รับทักษะการเป็นนักกิจกรรมได้เต็มประสิทธิภาพต่อไป

สุภาวดี พุฒิน้อย
จิรนนท์ ไข่แก้ว
นที จินดาคำ
ผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยความร่วมมือของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ทุกคนที่ช่วยตอบแบบสอบถาม รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกท่าน และคณะเทคนิคการแพทย์ที่ได้สนับสนุนทุนในการวิจัยครั้งนี้ นอกจากนี้ในส่วนของภาควิชากิจกรรมบำบัดได้มีการกระตุ้นให้บุคลากรได้ทำงานวิจัยมากขึ้นตลอดเวลา หวังเป็นอย่างยิ่งประโยชน์ของงานวิจัยจะได้ข้อมูลที่น่ามาเป็นแนวทางให้นักศึกษากิจกรรมบำบัดที่ต้องออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ต่อไป

สุภาวดี พุฒิน้อย
จิรนนท์ ไข่แก้ว
นที จินดาคำ
ผู้วิจัย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และการปรับตัวต่อการฝึกปฏิบัติงาน ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ ซึ่งกำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งสิ้นจำนวน 47 คน โดยใช้แบบสอบถามปัญหาทางด้านความพร้อม ปัญหาเกี่ยวกับการอาจารย์พิเศษควบคุมการ ฝึกปฏิบัติงาน ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาทางการเงิน และ การปรับตัวกับปัญหาต่างๆดังกล่าว ซึ่งแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น โดยรวมทั้งฉบับ 0.86 สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาทางด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกงานนอกสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการอาจารย์พิเศษควบคุมการฝึกปฏิบัติ ปัญหาด้าน ความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาทางการเงิน อยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด ในการปรับตัวของนักศึกษาโดยนักศึกษาส่วนใหญ่ปรับตัวได้ดีดังนี้ มีความตั้งใจในการฝึก ปฏิบัติงานมากกว่าเดิม พยายามสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับอาจารย์พิเศษควบคุมการฝึกปฏิบัติงาน เคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ ปรีกษาหาหรือและขอคำแนะนำจากเพื่อนเมื่อมีปัญหา ในขณะที่ฝึกปฏิบัติงาน พยายามสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองให้มีความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บำบัด ให้ กำลังใจตนเองเมื่อทำอะไรผิดพลาด ใช้เงินให้เหมาะสมของตนเอง

Abstract

Undergraduate occupational therapy programs need to provide students with adequate opportunity for occupational health fieldwork experience. Fourth-year students of undergraduate occupational therapy at Chiangmai University, undertake a fieldwork placement in occupational fieldwork program. This study explored their problems and strategies under the occupational therapy practice program. The students were invited to complete a questionnaire using a Likert scale, and their answers were analysed by descriptive statistics.

It was found that students had problems concerning their basic knowledge, own clinical practice skills and information about lodge at placement at a moderate level. Problems in other aspects were at a low level. Regarding their strategies, students could gradually adjust themselves according the problems. This study has identified the relatively moderate and low level of problems about a fieldwork placement including their strategies for occupational therapy students in Chiangmai University. Data of this research will be the guideline to introduce the students before taking a fieldwork placement.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
บทคัดย่อ	ค
Abstract	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 ความสำคัญ ที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	22
บทที่ 4 ผลการวิจัย	25
บทที่ 5 อภิปรายผลการศึกษา	44
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	47
เอกสารอ้างอิง	50
ภาคผนวก	51
ประวัติผู้วิจัย	61

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

บทที่ 1

ความสำคัญ ที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

คณะเทคนิคการแพทย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบไปด้วย 4 สาขาวิชา ซึ่งสาขาวิชา กิจกรรมบำบัดเป็นสาขาหนึ่งตามหลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตสาขากิจกรรมบำบัด เพื่อออกไปปฏิบัติงานด้านการฟื้นฟูสภาพผู้ป่วยผู้พิการทางด้านร่างกาย/จิตอารมณ์/สังคม การกระตุ้นพัฒนาการเด็กตามโรงพยาบาล สถานพยาบาลหรือศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งภาครัฐบาลและเอกชนทั่วประเทศ มาเป็นเวลามากกว่า 10 ปี ซึ่งทางภาควิชากิจกรรมบำบัด ได้เห็นความจำเป็นของการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่สำหรับนักศึกษากิจกรรมบำบัด ชั้นปีที่ 4 ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษานำความรู้ภาคทฤษฎี การปฏิบัติงานในสถานการณืจำลอง มาผสมผสานฝึกปฏิบัติกับกรณีตัวอย่างในสภาพที่แตกต่างกัน เป็นการเพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ของนักศึกษา ให้นักศึกษาเข้าใจระบบงาน นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข การฟื้นฟูผู้พิการในชุมชน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การบริหารจัดการ ตลอดจนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ดี เหมาะสมถูกต้อง อันเป็นการเตรียมความพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตกิจกรรมบำบัดที่ดี ในการช่วยเหลือสังคม ชุมชนประเทศชาติได้อย่างมีคุณค่า เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ซึ่งสอดคล้องกับการประชุมวิชาการระดับชาติเรื่อง “บัณฑิตไทยในอุดมคติ” และรายงานสรุปคุณสมบัติของนิสิตนักศึกษาด้านคุณธรรมจริยธรรมทั่วไปไปในทศวรรษหน้า ได้กล่าวถึงคุณสมบัติหลายประการของบัณฑิตไทยที่พึงประสงค์ และสรุปได้ว่า บัณฑิตไทยในอุดมคติควรมีความรู้เชี่ยวชาญ ทำงานได้ในวิชาที่ตนศึกษาและยึดคุณธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2543)

การฝึกงานนอกสถานที่กระบวนวิชา 51344 ดังกล่าวนั้น นักศึกษาต้องออกไปฝึกปฏิบัติงานในสถานการณืจริงซึ่งเป็นหน่วยงานต่างๆ ตามจังหวัดต่างๆทั่วประเทศไทย อาจทำให้ประสบปัญหาและต้องอาศัยการปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมการดำเนินชีวิตที่แตกต่างไป นักศึกษาที่มีทักษะการปรับตัวที่ดีมักไม่ค่อยมีปัญหา แต่บางคนที่ปรับตัวได้ช้าต้องประสบกับปัญหาต่างๆมากมาย ในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปเช่น ปัญหาทางด้านสุขภาพจิต ปัญหาทักษะในการอยู่ร่วมกัน ปัญหาพื้นฐานการเรียน ปัญหาครอบครัว ปัญหาทางเศรษฐกิจเป็นต้น ปัญหาดังกล่าวล้วนเป็นอุปสรรคในการฝึกทักษะการปฏิบัติงานของนักศึกษาที่จะมีโอกาสดูแลแสดงออกความสามารถได้อย่างเต็มศักยภาพ จากที่ผ่านมาพบนักศึกษาที่มีปัญหาการปรับตัวดังกล่าวอยู่บ้าง และภาควิชากิจกรรมได้ตระหนักและให้ความสำคัญปัญหาดังกล่าว แต่ยังไม่ได้มีการศึกษาหรือสำรวจปัญหานี้แต่อย่างใด นอกจากการสอบถามด้วยวาจาและแก้ไขปัญหเฉพาะหน้าไป

จากปัญหาดังกล่าวในฐานะผู้บริหารกระบวนวิชา 513444 มีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาอุปสรรค และการปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ต่อการฝึกปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้แนวทางในการปฐมนิเทศหรือฝึกทักษะการปรับตัวนักศึกษาก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงาน ทั้งยังสามารถได้แนวทางการป้องกันช่วยหรือแก้ไขปัญหาดังกล่าวต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

1.1 การเรียนระดับอุดมศึกษา

1.2 หลักสูตรการเรียนการสอน

2 การปรับตัว

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว

2.2 แนวทางในการปรับตัว

3. พัฒนาการของวัยรุ่น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน

1.1 การเรียนระดับอุดมศึกษา

ไพฑูรย์ สินดารัตน์ (2523) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนคือ ตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนไม่ว่าจะเป็นผู้สอนในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา หรืออุดมศึกษาก็ตาม จะดำเนินการสอนได้ดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดี ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาแยกออกเป็น 4 หัวข้อหลัก คือ ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน ความมุ่งหวังของผู้เรียน ชีวิตในมหาวิทยาลัย และปัญหาในการเรียน

ลักษณะทั่วไปของผู้เรียน

ความสนใจต่อผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ความสนใจที่มีต่อผู้เรียนในระดับต่างๆ คือ ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาแล้ว ความสนใจและการเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษายังมีไม่มากนัก และยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร เท่าที่มีอยู่บ้างก็จะมีลักษณะไปในทางทำความเข้าใจเพื่อควบคุมดูแลนิสิตนักศึกษา ให้อยู่ในกรอบวินัย ไม่ให้นักศึกษาก่อปฏิกิริยาเสียมากกว่าซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในทางการเมืองมากกว่าการศึกษา

ปัจจุบันกล่าวได้ว่า ความสนใจและการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องของนิสิตนักศึกษาหรือผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนอกจากบทบาทของนักศึกษาจะมีมากขึ้นทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมแล้ว การเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาก็มุ่งไปที่ คุณภาพ

และการพัฒนาผู้เรียนมากยิ่งขึ้น โดยพิจารณาว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากน้อยแค่ไหนเพียงไร ยิ่งกว่าที่จะพิจารณาแต่เพียงว่าเราสอนอะไร ได้แค่ไหน อย่างที่เคยปฏิบัติกันมา

วัยของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การเรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นการศึกษาที่จัดให้กับคนที่กำลังจะเป็นผู้ใหญ่หรือเป็นผู้ใหญ่แล้ว ในที่นี้เราอาจกล่าวอย่างกว้างๆได้ว่า การศึกษาในระดับปริญญาตรีนั้นจัดขึ้นสำหรับคนที่พร้อมจะเป็นผู้ใหญ่ และเมื่อจบการศึกษาควรจะเป็นผู้ใหญ่ได้ ในขณะที่การศึกษาในระดับปริญญาโทและเอกนั้นเป็นการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่โดยแท้จริง ในทำนองเดียวกัน การเรียนอุดมศึกษานอกระบบ เช่น การศึกษาผู้ใหญ่ นั้นแม้จะใช้หลักสูตรอะไร เราก็ควรใช้เทคนิคและวิธีการของการศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งเป็นเทคนิคเดียวกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาเช่นกัน

วัยของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเริ่มตั้งแต่อายุ 17-18 เป็นต้นไปจนถึงอายุ 21-22 ขึ้นไป เช่นนี้ การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงเป็นการศึกษาช่วงสำคัญ เพราะช่วงของการศึกษาคอสมตั้งแต่การเริ่มต้นการเป็นผู้ใหญ่ และช่วงของการพัฒนาการเป็นผู้ใหญ่จนถึงความเป็นผู้ใหญ่เต็มที่ การศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะสร้างและพัฒนาคนให้เป็นคนที่สมบูรณ์ของสังคมต่อไป

พื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของผู้เรียน

ระบบอุดมศึกษาเกือบทุกประเทศ ลักษณะของผู้ที่เข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่ามีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจดีกว่าบุคคลอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยแล้ว สภาพนี้ยังชัดเจนขึ้น การอุดมศึกษาเท่าที่เป็นมาในอดีตนั้นมักจะตกแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่อุดมสมบูรณ์หรือครอบครัวของคนชั้นสูง ซึ่งสามารถจะส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนประถมและมัธยมที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงและมีคุณภาพดีเพื่อเป็นหลักประกันที่จะให้ลูกเข้าวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดสำหรับผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีไปโดยอัตโนมัติ

ผู้เรียนในมหาวิทยาลัยกว่าครึ่ง เป็นผู้ที่มีฐานะทางสังคมเศรษฐกิจดีกว่าประชาชนโดยทั่วไป และพบว่ามีจำนวนมากเป็นผู้ที่มาจากครอบครัวของพ่อค้า หรือมีอาชีพส่วนตัว รองลงมาคือ อาชีพรับราชการเมื่อสภาพของผู้เรียนเป็นเช่นนี้ ผู้สอนจึงควรจะได้ทำความเข้าใจและหาวิธีการที่จะตอบสนองความต้องการของผู้เรียนพร้อมทั้งสอดแทรกสร้างเสริมสิ่งที่ผู้เรียนควรรู้ควรคิด เช่น ความเข้าใจในชีวิตและความเป็นอยู่ของคนอาชีพอื่นๆและภูมิปัญญาอื่นๆเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม เสียสละเพื่อสังคม เป็นต้น

All rights reserved

ความสามารถทางพุทธิปัญญา

ความสามารถทางพุทธิปัญญา (Cognitive or mental ability) ของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา โดยทั่วไปจะอยู่ในระดับสูงกว่าบุคคลในวัยเดียวกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะมีความกระตือรือร้นและอุดมการณ์สูง ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจะมีอายุอยู่ประมาณ 18-22 ปี คนในวัยนี้ตามธรรมชาติของเปี่ยมเจ็ถือว่เป็นวัยที่มีความเป็นผู้ใหญ่เต็มที่ ความสามารถทางพุทธิปัญญาจึงพัฒนาเต็มที่และสูงพอที่จะเรียนรู้และทำความเข้าใจกับของยากๆ ได้เป็นอย่างดี

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาเป็นผู้ที่ได้ผ่านการสอบคัดเลือกมาหลายระดับและหลายครั้งและการสอบคัดเลือกในระดับการศึกษาไทยนั้น เป็นการสอบความรู้ในทางพุทธิปัญญาเป็นหลักสำคัญ ผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกได้จึงควรเป็นผู้ที่มีความสามารถทางพุทธิปัญญาสูงพอ ยิ่งเมื่อพิจารณาถึงการแสดงออกของผู้เรียนด้วยแล้วจะเห็นได้ชัดเจนว่า ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ผู้เรียนจะจัดทำได้อย่างดีและอย่างพร้อมเพรียง ถ้าเป็นกิจกรรมที่เขาสนใจและพอใจ ไม่ว่จะเป็นกิจกรรมอาสาพัฒนา กิจกรรมดนตรีหรือ กีฬาก็ตาม

มองจากปัญหาที่ผู้เรียนพบในมหาวิทยาลัยโดยเฉพาะในเรื่องของการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกัน สิ่งที่ผู้เรียนกล่าวถึงนั้น ไม่นั่นเรื่องสติปัญญาหรือความสามารถเป็นเรื่องสำคัญ แต่เป็นเรื่องของความสนใจ การใช้เวลาและอุปกรณ์ตำราเสียมากกว่า

ความมุ่งหวังและค่านิยม

อุดมมุ่งหมายในการเข้ามหาวิทยาลัย

อุดมมุ่งหมายในการเข้ามหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของผู้เรียนนั้น แตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสังคมและลักษณะของสถาบัน การศึกษาระดับอุดมศึกษามีหลายระดับและมีความเฉพาะเจาะจงเมื่อการศึกษาสูงขึ้น อุดมมุ่งหมายในการเข้าศึกษาในระดับปริญญาตรีของผู้เรียนเป็นการหาความรู้ทั่วไป แต่ถ้าเป็นระดับบัณฑิตศึกษาก็จะเฉพาะเจาะจงในอาชีพหรือความชำนาญเฉพาะด้านมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าเป็นระดับปริญญาเอกโดยเฉพาะ ก็จะเน้นด้านการวิจัยเป็นหลักสำคัญสรุปธรรมชาติของผู้เรียนที่มีต่ออุดมมุ่งหมายทางการศึกษาได้กว้างๆคือ

1. ให้การศึกษาพื้นฐานทั่วไปและความสำคัญของความคิดต่างๆ
2. พัฒนาความสามารถในการเข้ากับบุคคลชนิดและประเภทต่างๆ
3. จัดการฝึกฝนทางอาชีพ และพัฒนาทักษะที่ใช้ในการประกอบอาชีพ
4. ส่งเสริมความรู้และความสนใจในกิจการของสังคมและของโลก
5. ช่วยพัฒนาทางด้านคุณธรรม ศีลธรรม และค่านิยม
6. เตรียมตัวเพื่อความสุขในชีวิตของการครองเรือน

การทำความรู้จักและเข้าใจผู้เรียนในระดับอุดมศึกษานั้น นอกจากวัย พื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม และความสามารถทางพุทธิปัญญาแล้ว เราควรจะต้องรู้จักถึงความคาดหวังและความตั้งใจใน

การเข้าเรียนสถาบันอุดมศึกษาของเขาด้วย เพื่อที่จะได้ดำเนินการสอนหรือจัดการศึกษาให้เหมาะสมสอดคล้องตรงกับความต้องการของผู้เรียนให้มากขึ้นด้วย

ความมุ่งหวังของผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา แสดงความเห็นเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย 5 ประการแรกไว้ดังนี้

1. หาความรู้ให้มากที่สุด
2. นำความรู้ไปประกอบอาชีพ
3. ทำประโยชน์ให้แก่สังคม
4. หาประสบการณ์
5. เรียนให้สำเร็จ

จุดมุ่งหมายที่ซ่อนเร้นอยู่ก็อาจจะมีย่ออีกบางประการ เช่น ความนิยมในปริญญา ความยกย่องในสังคม โอกาสในการทำงาน ความต้องการของครอบครัว ฯลฯ สิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้สอนควรคำนึงถึง ทำความเข้าใจ และเรียนรู้ให้ได้เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพสูงสุด

ทัศนคติและค่านิยม

นักศึกษาในมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆนั้น เริ่มต้นในครอบครัวและเติบโตมาพร้อมกับครอบครัว โรงเรียน แล้วจึงมาเข้ามหาวิทยาลัย เป็นชีวิตที่มีการต่อสู้ในชีวิตไม่มาก และไม่ได้ผจญกับปัญหาต่างๆมากนัก ยกเว้นปัญหาในการเรียนเท่านั้น โดยเหตุนี้ทัศนคติและค่านิยมของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง เพื่อน สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยและสังคมจึงเป็นไปในทางที่ดี (Positive) เป็นส่วนใหญ่ นักศึกษาจะเข้ามหาวิทยาลัยด้วยความตั้งใจ ตื่นเต้น และตื่นตาตื่นใจ แต่มักจะเปลี่ยนไปในภายหลัง

ด้วยเหตุที่นักศึกษาจะเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยด้วยทัศนคติที่ดี ด้วยความตั้งใจ และความหวังนี้เอง นักศึกษาส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ที่มีอุดมคติสูงและปรารถนาโลกและสังคมที่ดีกว่า (Trend to be idealistic and wish for a better world) และทำอะไรด้วยความบริสุทธิ์ใจมากกว่าคนอื่น ๆ เขาจึงรู้สึกผิดหวังและคับข้องใจมาก ถ้าพบความหลอกลวง ไม่จริงใจของอาจารย์ ผู้บริหาร หรือผู้ใหญ่อื่นๆ ก็ตาม นิสิตนักศึกษาส่วนมากจะมองโลกอย่างตรงไปตรงมา ด้านใดด้านหนึ่งอย่างชัดเจน (Clear-cut, simple, black and white)

ในด้านคุณธรรมและจริยธรรมนั้น นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ยึดคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคมพอควร “นักศึกษาเกือบทั้งหมดจะยึดถือคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคม พวกเขาเน้นถือความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความภักดี ในฐานะที่เป็นมาตรฐานความประพฤติของคนดีทั่วไป”

ในฐานะผู้สอนในระดับอุดมศึกษา ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทัศนคติและค่านิยมโดยเฉพาะที่เป็นความมุ่งหวังของนิสิตนักศึกษา เป็นสิ่งที่ควรคำนึงเสมอ และมักจะพบว่าอุดมคติของผู้เรียนซึ่งมีอยู่สูงจะค่อยๆ ลดลงในปีต่อไป ผู้สอนจึงควรพยายามทำความเข้าใจและหาหนทางในทัศนคติอุดมคติ และค่านิยมที่เหมาะสมกับงานนั้นคงอยู่และเพิ่มมากขึ้นตลอดไป

ปัญหาในการเรียน

ปัญหาในการเรียนของนิสิต นักศึกษา ในประเทศที่กำลังพัฒนานั้น เป็นปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีแค่ไหนเป็นเรื่องของผู้เรียนแต่เพียงประการเดียว ผู้สอนไม่เกี่ยวข้องด้วย แม้ผู้สอนจะบรรยายไม่ดี สอนไม่รู้เรื่อง ไม่เตรียมตัว ไม่มีเอกสารประกอบการสอนก็ตามก็เป็นหน้าที่ของผู้เรียนที่จะไปแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนถูกอยู่บ้างที่ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นของผู้เรียน แต่ขณะเดียวกัน ผู้สอนก็มีส่วนรับผิดชอบอยู่เช่นกัน เพราะผู้สอนเป็นคนกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการเรียนรู้

ปัญหาการเรียนการสอนนั้น ประการแรกขึ้นอยู่กับตัวผู้เรียน และส่วนที่ตามมาคือบทบาทผู้สอน ในขณะเดียวกันเนื้อหาที่เรียนและอุปกรณ์ตำรา ก็มี部分是ปัญหาในการเรียนของผู้เรียนเช่นกัน

ปัญหาในการเรียนนั้นอยู่ที่ความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญและปัญหานี้เองที่ไปสัมพันธ์กับหลักสูตร และวิธีการเรียนการสอนควรสัมพันธ์กับผู้เรียนและสังคม ผู้สอนควรมีเทคนิคการสอนหลายๆแบบที่จะช่วยให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจมากขึ้นหรือมีมาตรการให้ผู้เรียนตั้งใจมากขึ้นด้วย

การปรับตัวและการใช้เวลาในสถาบันอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่าเป็นปัญหาทางด้านการเรียนการสอนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษาปีที่หนึ่งและปีที่สองนั้นมักจะปรากฏว่ามีปัญหาในการปรับตัว และทักษะวิธีการในการเรียน ผู้สอนหรืออาจารย์ที่ปรึกษาควรให้ความสนใจในเรื่องนี้ด้วย

แม้ปัญหาร่วมกันเป็นหลักใหญ่ๆ แต่ผู้เรียนแต่ละคนก็จะมีปัญหาเฉพาะตนแตกต่างกันไป อีก เช่น บางคนมีปัญหาส่วนตัว บางคนมีปัญหาทางการเงิน บางคนมีปัญหาทางบ้านเป็นต้น จึงเหล่านี้ผู้สอนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษด้วย

บุคลิกภาพ

ชีวิตนักศึกษานในมหาวิทยาลัยนั้นครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่วัยรุ่นตอนปลายหรือวัยผู้ใหญ่ตอนต้นไปจนถึงการเติบโตเป็นผู้ใหญ่เต็มที่ ชีวิตในมหาวิทยาลัยจึงเป็นชีวิตที่บุคลิกภาพต่างๆ ได้รับการพิจารณา ทดสอบ ทำทนาย คัดเลือก และยึดไว้เป็นลักษณะของผู้เรียนแต่ละคนโดยทั่วไปแล้วเมื่อนิสิตเข้ามหาวิทยาลัยใหม่ๆ บุคลิกภาพยังไม่ชัดเจนนัก แต่เมื่อจบแล้วจะมีลักษณะเฉพาะของตนเองค่อนข้างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ชีวิตในมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนใน

ห้องเรียน หรือ กิจกรรมนอกห้องเรียน ไม่ว่าจะเป็นภายในมหาวิทยาลัยหรือภายนอกมหาวิทยาลัย จึงมีคุณค่าต่อนักศึกษาอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นด้านใด ๆ ก็ตาม

ในมหาวิทยาลัยอยู่ในภาวะของการคัดเลือกและพิจารณาบุคลิกภาพและค่านิยมต่างๆ นี่เอง ความสนใจของนักศึกษาจึงมีในทุกด้านอยากรู้อยากเห็นไปหมด ความกระหายใคร่รู้ใคร่เรียน (Curiosity) จึงเป็นลักษณะสำคัญ เพียงแต่ว่านิสิต นักศึกษา หรือ อาจารย์จะใช้ให้เป็นประโยชน์หรือไม่เท่านั้น ถ้านักศึกษารู้เข้าใจ และมั่นใจ รวมถึงพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้วเขาก็จะรวมตัวกัน เป็นอย่างดี ทำงานด้วยกัน และเสียสละให้กันงานที่เขาพอใจนั้นอย่างเต็มที่ พุ่มเทให้ทั้งพลังกายพลังใจ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมการเรียน การเมือง การสังคม และสังสรรค์บันเทิงก็ตาม ด้วยเหตุนี้ เหตุผล และความตรงไปตรงมาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการติดต่อสัมพันธ์กับนักศึกษา

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสมที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ควรจะให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพเป็นตัวของตัวเองมากที่สุด การกระทำเช่นนี้จำเป็นที่จะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษกับบุคลิกภาพทั่วไปของนักศึกษา

ชีวิตในมหาวิทยาลัย

การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยม

ลักษณะของอิทธิพลที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและค่านิยม อาจกล่าวได้อย่างกว้างๆ คือ

1. การเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นมีผลต่อชีวิตของนักศึกษาอย่างมาก
2. การเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันไปตามลักษณะสภาพแวดล้อมของสถาบัน
3. การเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับพื้นเพเดิมของนักศึกษา
4. การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกชั้นปี ตั้งแต่ปีที่หนึ่งจนถึงปีที่ 4 หรือจนจบการศึกษา

นักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพและพฤติกรรมค่อนข้างมากในชีวิตมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาเช่นกัน สิ่งที่ควรตระหนักคือ การเปลี่ยนแปลงใดๆ ควรเป็นหน้าที่และการตัดสินใจของผู้เรียนเป็นหลักสำคัญ

การใช้เวลาของผู้เรียน

การใช้เวลาของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษานั้นมีผลอย่างมากต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน โดยเฉพาะถ้าการใช้เวลานั้นเกี่ยวข้องกับหรือสัมพันธ์โดยตรงกับเรื่องที่จะเรียนก็จะช่วยให้ผลการเรียนดีขึ้น นักศึกษาที่มีโอกาสได้ติดต่อใกล้ชิดกับอาจารย์นอกห้องเรียนจะได้ผลทางการศึกษามากกว่าพวกที่ติดต่อสัมพันธ์น้อย

นอกจากการใช้เวลาที่สัมพันธ์โดยตรงกับอาจารย์ผู้สอนแล้ว การใช้เวลากับกลุ่มเพื่อนก็เป็นเรื่องที่สำคัญและเวลาที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ของผู้เรียนจะอยู่กับกลุ่มเพื่อนเป็นสำคัญ เพื่อนจึงเป็นสิ่งที่มีค่าและมีความหมาย ในขณะเดียวกันก็มีอิทธิพลอย่างมากด้วยการใช้เวลาของผู้เรียนร่วมกับกลุ่มเพื่อนก็คือ การใช้เวลากับกลุ่มเพื่อนนั้นเป็นเรื่องของสังคม กิจกรรม ความสนใจต่างๆ ไป

มากกว่าการเรียนรู้ทางวิชาการควรจะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พบปะสนทนาให้มากขึ้นและนำการสนทนาของผู้เรียนไปในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้และวิชาการให้มากขึ้น และควรมีกิจกรรมหรืองานกลุ่มทางวิชาการที่ให้ผู้เรียนได้ไปร่วมกันทำ ปรัชญาหรือนอกห้องเรียนด้วยพร้อมกันไป จะช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น

บรรยากาศในการเรียนรู้

การเรียนการสอนเป็นเรื่องของคนกับคน เป็นเรื่องของการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้และทรรศนะซึ่งกันและกัน ผู้รู้มากย่อมจะมีโอกาสให้มากกว่าผู้รู้น้อย แต่ผู้รู้น้อยย่อมมีโอกาสให้ได้เช่นกัน ดังนั้นบรรยากาศของการเรียนรู้จึงควรเป็นบรรยากาศของการช่วยเหลือการร่วมมือ การเห็นอกเห็นใจ และเคารพนับถือซึ่งกันและกัน

การที่ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยตนเองได้นั้น ตามหลักของการศึกษา ไม่ได้หมายความว่าผู้เรียนจะเป็นอิสระจากทุกสิ่งทุกอย่าง แต่หมายถึงผู้เรียนควรได้รับคำแนะนำ ควรได้รับการชี้แนะกระตุ้นเตือนให้เห็นความสำคัญ เห็นคุณค่าและเห็นความหมายของสิ่งที่จะเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจมากขึ้น การร่วมมือในลักษณะนี้ควรทำเป็นกลุ่ม และผู้สอนเป็นสมาชิกของกลุ่มด้วยผู้หนึ่ง แต่ต้องคอยทำหน้าที่สังเกตแนะนำให้ไปในทางที่เหมาะสมด้วย

ในการเรียนการสอนทุกระดับ ผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์ มีวิธีสอนดี เป็นกันเองและเข้าใจผู้เรียน บรรยากาศของการเรียนรู้จึงควรสอดคล้องกัน นั่นคือ ผู้สอนควรได้เข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ขณะเดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความเหมาะสม ความถูกต้อง และวินัยในการเรียนด้วยพร้อมกันไป การให้ข้อคิดชมอย่างยุติธรรม ตรงไปตรงมา เต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ดีขึ้น

การที่บรรยากาศต่างๆ เหล่านี้จะเกิดขึ้นได้นั้น ระบบของสถาบันอุดมศึกษาจะต้องเป็นระบบที่เห็นและให้ความสำคัญแก่การสอน มีบริการและอุปกรณ์ทั้งตำราเพียงพอ ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

สรุปผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีลักษณะที่ค่อนข้างเฉพาะเป็นตัวของตัวเอง แม้ไม่ใช่ผู้ใหญ่เต็มตัว แต่ก็ไม่ใช่เด็กอีกต่อไป อายุส่วนใหญ่จะอยู่ระหว่าง 18-22 ปี ในสถาบันอุดมศึกษาของไทย โดยเฉพาะมหาวิทยาลัย ผู้เรียนมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมสูง ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวพ่อค้าและข้าราชการ

โดยทั่วไปผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีสติปัญญาดี เพราะได้ผ่านการคัดเลือกมามาก เป็นผู้มีความหวังดีต่อสังคม สนใจสิ่งแวดล้อม และต้องการให้ประเทศชาติดีขึ้น แต่ในความเป็นผู้มีอุดมคติสูงนี้เอง ก็อาจให้เกิดการตัดสินใจที่รวดเร็ว มีความเชื่อมั่นตนเองเกินไป และก่อให้เกิดผลข้างเคียงได้บ้าง

ชีวิตในสถาบันอุดมศึกษาของผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงมาก การเปลี่ยนแปลงไม่ใช่มีแต่เฉพาะในแง่ของการได้ความรู้เพิ่มมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังเปลี่ยนแปลงในอุดมคติ ความเชื่อ และบุคลิกภาพอีกด้วย การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นได้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งอาจารย์ เพื่อน และสิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งสิ้น ผู้สอนจึงควรได้ทำความเข้าใจกับธรรมชาติและลักษณะของผู้เรียนเหล่านี้ เพื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

1.3 หลักสูตรการเรียนการสอน

คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เปิดสอน 4 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์ สาขาวิชากิจกรรมบำบัด สาขาวิชากายภาพบำบัด และสาขาวิชารังสีเทคนิค โดยสาขาวิชากิจกรรมบำบัดมีรายละเอียดดังนี้ สาขาวิชากิจกรรมบำบัด เป็นวิชาชีพที่นำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์พื้นฐาน วิทยาศาสตร์การแพทย์ ศิลปะศาสตร์ไปประยุกต์ใช้ในการป้องกัน รักษา และส่งเสริมฟื้นฟูสมรรถภาพร่างกายผู้ป่วย โดยดัดแปลงกิจกรรมจากกิจวัตรประจำวัน งานอาชีพ หรือกิจกรรมนันทนาการสำหรับการใช้ในการฝึกหัดผู้พิการทางกาย เช่น อัมพาตครึ่งซีก หรือครึ่งท่อน แขนขาขาด ผู้ป่วยที่ผิดปกติทางจิตใจ เช่น โรคจิตซึมเศร้า จิตเภท และเด็กที่มีปัญหาด้านพัฒนาการหรือมีสมองผิดปกติ เช่น เด็กปัญญาอ่อน เด็กเรียนรู้ช้า เพื่อให้ผู้ป่วยเหล่านี้มีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีคุณค่าตามระดับความสามารถ เป็นอิสระ และไม่เป็นภาระครอบครัว

สำหรับหลักสูตรการเรียนสาขาวิชากิจกรรมบำบัดได้สรุปจาก งานบริการวิชาการชุมชน (2544) และ เอกสารหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากิจกรรมบำบัด (ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์, 2542) ได้ดังนี้ สาขาวิชากิจกรรมบำบัดนั้น ชื่อหลักสูตรภาษาไทยว่า หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชากิจกรรมบำบัด ชื่อภาษาอังกฤษ Bachelor of Science program in Occupational Therapy เมื่อสำเร็จผลการศึกษาก็จะได้รับปริญญาที่ชื่อว่า วิทยาศาสตรบัณฑิต (กิจกรรมบำบัด) ชื่อย่อ วท.บ. (กิจกรรมบำบัด) สำหรับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ดังนี้ คือ นักกิจกรรมบำบัด เป็นบุคลากรหนึ่งในการป้องกัน การรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพในผู้รับบริการเด็ก ผู้ใหญ่ที่มีความบกพร่อง/พิการ เสื่อมสมรรถภาพทางด้านร่างกาย จิตสังคม พัฒนาการรับรู้และการเรียนรู้ โดยเป็นผู้ทำหน้าที่ให้ความรู้ สอน แนะนำและฝึกทักษะทางด้านกิจวัตรประจำวันและการใช้กิจกรรมอย่างมีเป้าหมาย การงาน การพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อรักษาความบกพร่องทางด้าน ร่างกาย จิตสังคม พัฒนาการ การรับรู้และการเรียนรู้ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสามารถดำเนินชีวิตได้ตามศักยภาพของแต่ละคน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่วิจัยทางด้าน วิทยาศาสตร์สุขภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น หลักสูตรสาขาวิชากิจกรรมบำบัด จึงมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้เป็นนักกิจกรรมบำบัดที่มีคุณภาพ ประกอบด้วยการเป็นผู้รู้ มีความชำนาญในทักษะของวิชาชีพ รวมทั้งเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณและจริยธรรมอันดีงาม มีความกระตือรือร้น ใฝ่หาความรู้

ศึกษาเพิ่มเติมอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในการทำงานด้วยตนเอง และเป็นผู้ที่สามารถพัฒนาชุมชนด้านสุขอนามัยได้เป็นอย่างดี

การเรียนสาขากิจกรรมบำบัดใช้เวลาทั้งสิ้น 4 ปี โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

ชั้นปีที่ 1 ศึกษาวิชาพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์

ชั้นปีที่ 2 ศึกษาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์พื้นฐานและความรู้เบื้องต้นด้านกิจกรรมบำบัด

ชั้นปีที่ 3 ศึกษาวิชาด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ วิชาเอกด้านกิจกรรมบำบัด เช่น กิจวัตรประจำวันสำหรับผู้พิการ กิจกรรมบำบัดด้านสุขภาพจิต กิจกรรมบำบัดสำหรับเด็ก กิจกรรมบำบัดด้านออโรโรปิติกส์ และด้านระบบประสาท ตลอดจนการฝึกปฏิบัติงานทางกิจกรรมบำบัด ซึ่งการฝึกปฏิบัติงานทางด้านกิจกรรมบำบัดนั้นจะทำการศึกษาในภาคการศึกษาที่ 2 ซึ่งมีรหัสวิชา 513341 จำนวน 4 หน่วยกิต ชื่อเต็มว่า ปฏิบัติการทางกิจกรรมบำบัด 1 มีเนื้อหาดังนี้ เป็นการฝึกปฏิบัติกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด อันได้แก่ การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการรักษา การกำหนดเป้าหมายประสงค์ของการรักษา ให้การรักษาทางด้านกิจวัตรประจำวัน อุปกรณ์ดามและกายอุปกรณ์เสริม พร้อมทั้งวิเคราะห์กิจกรรมเพื่อการรักษาภายใต้การดูแลอย่างใกล้ชิดจากอาจารย์นิเทศ

ชั้นปีที่ 4 ศึกษาวิชาเอกด้านกิจกรรมบำบัด ได้แก่ กิจกรรมบำบัดด้านอาชีวอนามัยและกายศาสตร์ กิจกรรมบำบัดสำหรับผู้สูงอายุ กิจกรรมบำบัดด้านอายุรศาสตร์และศัลยศาสตร์ทั่วไป กิจกรรมบำบัดในชุมชน การบริหารและจรรยาบรรณ และภาคนิพนธ์ สำหรับการปฏิบัติงานทางกิจกรรมบำบัด ในชั้นปีที่ 4 นั้นมีทั้งภาคการศึกษาที่ 1 และภาคการศึกษาที่ 2

โดยในภาคการศึกษาที่ 1 มีรหัสวิชา 513443 จำนวน 8 หน่วยกิต ชื่อเต็มว่า ปฏิบัติการทางกิจกรรมบำบัด 2 มีเนื้อหาดังนี้ เป็นการฝึกปฏิบัติทางคลินิกตามกระบวนการทางกิจกรรมบำบัด ภายใต้การดูแลของอาจารย์นิเทศ โดยให้บริการสำหรับผู้ที่หย่อนสมรรถภาพทางกาย เด็ก ผู้ที่มีปัญหาสุขภาพจิตและผู้สูงอายุ ในด้านการประเมิน แจกแจงปัญหา วางเป้าหมายประสงค์การรักษา วางแผนการรักษา ให้การรักษาโดยการประยุกต์ความรู้พื้นฐาน หลักการ เทคนิคและวิธีการต่างๆ ทางกิจกรรมบำบัด ให้เหมาะสมกับผู้ป่วยหรือผู้รับบริการ รวมทั้งร่วมเวิร์คราวน์ และร่วมอภิปรายในการประชุมทีมรักษาและส่งเสริมให้มีการค้นคว้าความรู้จากตำราหรือวารสารต่างๆ เพื่อประมวลองค์ความรู้ อันจะนำมาซึ่งการประยุกต์ใช้ทางคลินิก

ในภาคการศึกษาที่ 2 มีรหัสวิชา 513444 จำนวน 8 หน่วยกิต ชื่อเต็มว่า ปฏิบัติการทางกิจกรรมบำบัด 3 มีเนื้อหาดังนี้ ฝึกปฏิบัติในบทบาทนักกิจกรรมบำบัด ทางด้านการบริการ การบริหารหน่วยงานในโรงพยาบาลและชุมชนอย่างเหมาะสม โดยการประยุกต์ใช้ความรู้ทางด้านกิจกรรมบำบัด ซึ่งมีอาจารย์นิเทศเป็นผู้ให้คำปรึกษา สำหรับการดำเนินการบริหารกระบวนการวิชา 513444 นั้นได้มีการจัดทำโครงการย่อยถึง 2 โครงการ คือ โครงการประชุมชี้แจงการฝึกปฏิบัติการทางคลินิกสำหรับอาจารย์ผู้ควบคุมการฝึกงานนอกสถานที่ เนื่องจากภาควิชากิจกรรมบำบัด เห็นความสำคัญของการชี้แจงรายละเอียดของการฝึกปฏิบัติการทางคลินิกแก่อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึก

ปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมแผนการและกำหนดการฝึกงานทางคลินิก อีกทั้งเพื่อให้เกิดการประสานงานระหว่างสถาบันผู้ผลิตและสถานที่ให้การศึกษาทางคลินิกอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งในปัจจุบันให้มีหลายสถานที่ที่เป็นสถานที่ใหม่ ของการฝึกปฏิบัติงาน ยังไม่เคยได้เข้ารับการอบรมชี้แจง ดังนั้น จึงจำเป็นที่อาจารย์ผู้ควบคุมการฝึก ปฏิบัติงานทางคลินิก จะต้องมีความเข้าใจในรายละเอียดต่าง ๆ อันเป็นแนวทางสำหรับสถาบันผู้ผลิต และสถาบันที่ให้การศึกษาฝึกปฏิบัติยึดถือเป็นหลักเกณฑ์ โดยเป็นหน่วยงานที่มีการให้บริการทางด้านกิจกรรมบำบัด ได้เข้าร่วมโครงการตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม กระทรวงสาธารณสุข สภากาชาดไทย สถาบันฯ จำนวนประมาณ 32-38 แห่งในแต่ละปี โครงการที่ 2 คือโครงการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่สำหรับนักศึกษาสาขากิจกรรมบำบัด ชั้นปีที่ 4 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการแต่งตั้งนักกิจกรรมบำบัดตามแหล่งฝึกต่างๆ เป็นอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ (Clinical instructor: CI) ได้ทำหน้าที่ควบคุมดูแล นักศึกษากิจกรรมบำบัด ด้วยจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักศึกษานำทั้งความรู้ภาคทฤษฎี การปฏิบัติงานใน สถานการณ์จำลอง, สถานการณ์ที่เป็นจริง มาผสมผสานฝึกปฏิบัติกับกรณีตัวอย่างในสภาพที่ แตกต่างกัน เป็นการเพิ่มพูนทักษะ ประสบการณ์ของนักศึกษา ให้นักศึกษาเข้าใจระบบงาน นโยบายของกระทรวงสาธารณสุข การฟื้นฟูสภาพผู้พิการในชุมชน การทำงานร่วมกันเป็นทีม การบริหารจัดการ ตลอดจนการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ดี เหมาะสมถูกต้อง อันเป็นการ เตรียมพร้อมที่จะเป็นบัณฑิตกิจกรรมบำบัดที่ดี ในการช่วยเหลือสังคม ชุมชน ประเทศชาติได้ อย่างมีคุณค่า เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้น การให้นักศึกษาได้ออกปฏิบัติงาน ดังกล่าวจึงมีความสำคัญมาก

2. การปรับตัว

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปรับตัว

ความหมายของการปรับตัว

สำหรับความหมายของการปรับตัวได้มีผู้ให้ความหมายต่างๆ ไว้หลากหลายดังต่อไปนี้
 ศุภนิศัย วัฒนธาดา (2518) ได้ให้ความหมายของการปรับตัวว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลง ของบุคคลทางกาย (Physical) และทางจิต (Mental) ให้อยู่ในลักษณะที่สมดุลกับสิ่งแวดล้อม
 ชวนพิศ ทองทวี (2522) ได้กล่าวว่าการปรับตัวหมายถึง การที่มนุษย์พยายามเอาชนะความ คับข้องใจที่เกิดจากการที่อุปสรรคมาขัดขวางทางนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ต้องการเพื่อรักษาสมดุลของ ชีวิต

ทองหล่อ วงษ์อินทร์ (2523) ได้กล่าวว่า เมื่อมีความคับข้องใจหรือความขัดแย้งในใจเกิดขึ้น คนเราย่อมหาวิธีการต่างๆ ที่จะขจัดความคับข้องใจให้หมดไปเพื่อแก้ไขสถานการณ์นั้นให้ดีขึ้น

อย่างน้อยก็เพื่อระบายความเครียดให้เบาบางลง การกระทำเพื่อให้หลุดพ้นจากความอึดอัดไม่สบายใจนี้เราเรียกว่า “การปรับตัว” (Adjustment)

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง กระบวนการที่บุคคลพยายามปรับสภาพปัญหาส่วนตัวที่เกิดขึ้นแก่ตนเอง ทั้งทางอารมณ์ บุคลิกภาพ และปัญหาความต้องการให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมภายนอก จนทำให้ตนเองอยู่ได้อย่างมีความสุข

สุรางค์ จันทร์เอม (2527) ได้อธิบายว่า การปรับตัวหมายถึงการที่บุคคลแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายปลายทางในสิ่งแวดล้อมของตน มนุษย์ทุกคนจะต้องมีการปรับตัวด้วยกันทั้งสิ้น แต่ละคนมีแผนในการปรับตัวแตกต่างกันไป เพื่อสนองความต้องการของตน นอกจากจะสนองความต้องการทางร่างกาย เช่น อาหาร รวมทั้งให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความราบรื่น ทำให้เพื่อนฝูงชอบ ในด้านอารมณ์ก็เช่นกัน เมื่อมนุษย์ได้รับในสิ่งที่ตนเองต้องการแล้ว ความตึงเครียดต่างๆ ก็ย่อมผ่อนคลายลงไปได้

อรรช คิลกอุดมชัย (2530) ได้ให้ความหมายการปรับตัวว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหา และมีพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อความต้องการของตนและสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น ครอบครัว สังคม เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

กันยา สุวรรณแสง (2536) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง การปรับกาย ปรับใจ ให้อยู่ในสังคมในสภาวะแวดล้อม และสถานการณ์ต่างๆ อย่างมีความสุข

มาลินี จุฑารพ (2539) ได้กล่าวว่า การปรับตัว หมายถึง ความพยายามของบุคคลที่จะเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมของตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และสถานการณ์ต่างๆ ที่ตนเกี่ยวข้องอยู่ เช่น นักเรียนที่เข้าใหม่ จะพยายามแต่งกายและปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนในลักษณะ “เข้าเมืองตาหลิ่วก็หลิ่วตาตาม” เป็นต้น

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2544) ได้ให้ความหมายของคำว่าปรับตัวคือ การที่บุคคลสามารถสร้างหรือขัดเกลาพฤติกรรมให้เข้ากับแบบแผนของสังคมหรือสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ให้สามารถบรรลุจุดหมายที่ต้องการ ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างปกติสุขทั้งกายและจิตใจไม่เกิดผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

จะเห็นได้ว่าได้มีผู้ให้ความหมายของการปรับตัวไว้อย่างหลากหลาย อาจสรุปโดยรวมได้ว่าการปรับตัว คือ การที่บุคคลคนนั้นสามารถที่จะปรับเปลี่ยน ความคิด ความต้องการ พฤติกรรม เมื่อเจออุปสรรคหรือปัญหา หรือเจอสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ เพื่อให้เข้ากับแบบแผนของสังคม สถานการณ์สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้สามารถแก้ไขปัญหานั้นได้ อย่างมีประสิทธิภาพ สัมฤทธิ์ผลหรือบรรลุจุดหมายที่ต้องการ ทำให้ใช้ชีวิตอยู่กับผู้อื่นได้อย่างปกติสุขทั้งกายและใจ โดยไม่เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น

2.2 แนวทางในการปรับตัว

กันยา สุวรรณแสง (2536) ได้กล่าวว่า มนุษย์เป็นสัตว์สังคม ต้องอาศัยร่วมกับคนอื่นควรจะทำอย่างไร นอกจากให้เป็นสุขที่ใจกับตัวเองแล้ว ก็ต้องให้เป็นไปตามแนวคิดของสังคมอื่นๆอีกด้วย เรื่องแนวคิดของสังคมนี้ บางทีก็เป็นอุปสรรคในการดำรงชีวิตของคนเรามาก

ในทางจิตวิทยา กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงในการปรับปรุงของบุคคลนั้นมี 2 ทางด้วยกันคือการปรับตัวภายใน กับ การปรับตัวภายนอก ผู้ที่มีการปรับตัวภายในของตัวเองได้ดีเรียกว่า Well adjusted และส่วนลักษณะการปรับตัวเข้ากับภายนอก (สิ่งแวดล้อม) ได้ดีเรียกว่า Well adapted และเรียกบุคคลที่มีการปรับตัวทั้งภายในและภายนอกได้ดีทั้งคู่ว่า เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ทางบุคลิกภาพอย่างเต็มที่ (Integrated personality) ดังนั้น ถ้ามนุษย์จะต้องปรับตัวกันแล้ว ตามแนวทางกว้างๆก็คงจะเป็นในเรื่อง

1. ปรับตัวให้อยู่ร่วมกับมนุษย์ด้วยกันเอง
2. ปรับตัวให้เข้ากับสภาพดินฟ้าอากาศ
3. ปรับตัวให้เข้ากับระเบียบแบบแผน วัฒนธรรมท้องถิ่น
4. ปรับตัวให้เข้ากับแนวคิดทางสังคม ไม่เป็นคนขวางโลก
5. ปรับตัวให้เข้าตัวของตัวเอง

พิจารณาจากข้อ 1-4 เป็นเรื่องของการปรับปรุงตัวภายนอก ที่เรียกว่า Adaptation ส่วนข้อที่ 5 นั่นคือ การปรับตัวภายใน ที่เรียกว่า Adjustment

สาเหตุที่บุคคลต้องปรับตัว

มาลินี จุฑารพ (2539) ได้กล่าวว่า มนุษย์ทุกรูป ทุกนาม ต่างก็มีความหวังในชีวิต มีความหวังในการกระทำของตน แต่มักจะพบอุปสรรคหรือปัญหาอยู่เสมอ หรืออาจจะพบกับปัญหาที่บุคคลไม่อาจพบกับความสำเร็จได้ เช่น นักเรียนที่กำลังศึกษาเล่าเรียนต่างก็กำหนดความคาดหวังว่าจะสำเร็จการศึกษาในปลายปีการศึกษานี้ แต่เมื่อวันเวลาผ่านไป เขาอาจพบกับอุปสรรคทำให้เขาไม่อาจสำเร็จการศึกษาได้ เพื่อรักษาสมดุลแห่งชีวิต เขาจะต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดของเขาต่อไป

ในการดำเนินชีวิตของบุคคล จะพบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เสมือนหนึ่งขวากหนามที่ขวางทางเดินชีวิตเรา บุคคลจะต้องพิชิตปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นให้ได้ เพื่อความสำเร็จในชีวิตของตน

การที่บุคคลพบกับอุปสรรค ย่อมทำให้เกิดความรู้สึกหรือพฤติกรรมที่ไม่เป็นผลดีกับตนเอง ซึ่งบุคคลจะต้องเผชิญสถานการณ์ต่างๆ ดังนี้

1. ความตึงเครียด (Tension) เป็นสภาวะทางอารมณ์เมื่อบุคคลประสพสิ่งใดแล้วพบกับอุปสรรคเมื่อไม่อาจแก้ปัญหาได้ย่อมเกิดความตึงเครียดทำให้ปวดศีรษะได้ จึงต้องหาทางปรับตัวเพื่อปรับสภาวะอารมณ์ เป็นต้น

2. ความคับข้องใจ (Frustration) เป็นสภาวะทางอารมณ์ประเภทหนึ่ง ที่บุคคลพบกับอุปสรรค ไม่อาจบรรลุผลสำเร็จตามเจตนาที่กำหนดไว้ได้ก็เกิดความคับข้องใจได้ เช่น อาจมีอาการหงุดหงิด ถอนหายใจ บ่นพึมพำ เป็นต้น

3. ความกดดัน (Pressure) เป็นสภาวะทางอารมณ์ที่บุคคลได้รับจากอุปสรรค หรือสิ่งแวดล้อมที่บุคคลเกี่ยวข้องทำให้เกิดความไม่สบายใจ และบุคคลจะหลีกเลี่ยงจากความกดดันดังกล่าวนี้

4. ความวิตกกังวล (Anxiety) เป็นสภาวะทางอารมณ์ที่บุคคลพบกับอุปสรรคหรือภารกิจสำคัญ เช่น ก่อนไปพบอาจารย์ ก่อนการสัมภาษณ์ และก่อนถูกสอบสวน เป็นต้น

หลักการปรับตัวที่ดี

ในการที่บุคคลจะสามารถปรับตัวได้อย่างดีหรือไม่นั้น จะต้องยึดถือและปฏิบัติตามหลักการปรับตัวที่ดี ดังนี้

1. มีสมาธิ (Meditation)
2. สงบเยือกเย็น (Equanimity)
3. ยอมรับสภาพการณ์ด้วยความองอาจ (Resignation)
4. มีความกล้าหาญที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ที่ร้ายแรงได้ (Courage)
5. มั่นใจถ้าจะเปลี่ยนความพ่ายแพ้ให้เป็นชัยชนะ (Determination)
6. เป็นผู้แพ้ที่ร่าเริง ไม่ใช่ผู้แพ้ที่หมดอาลัย (Cheerfulness)
7. ยิ้มแย้มต่อบุคคลทั่วไป (Pleasantness)

กลไกในการปรับตัว (Adjustment mechanism)

กลไกในการปรับตัวเป็นวิธีการที่บุคคลใช้ในการแก้ปัญหา หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อหาทางผ่อนคลายให้พ้นจากความไม่สบายอารมณ์ หรือความไม่สบายใจให้เกิดความสบายใจขึ้น

กลไกในการปรับตัว ที่บุคคลอาจนำไปใช้ในการปรับตัว แบ่งออกเป็น 21 วิธี คือ

1. การปรับตัวแบบเรียกร้องความสนใจ (Attention getting) เมื่อบุคคลมิได้รับความสนใจ ก็เกิดความน้อยใจ หงุดหงิด จึงหาวิธีการปรับตัวโดยการเรียกร้องความสนใจ เพื่อให้บุคคลที่เกี่ยวข้องสนใจ แล้วบุคคลนั้นก็เกิดความสบายใจขึ้น

2. การก้าวร้าว (Aggressive) เมื่อบุคคลมิได้รับความสมหวังในสิ่งที่ประสงค์ ก็จะแสดงความโกรธและทำลายสิ่งของและบุคคลที่เกี่ยวข้อง

3. การชดเชย (Compensation) เป็นการแสดงพฤติกรรมเพื่อชดเชยสิ่งที่ตนเองยังขาดอยู่แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 การทดแทน (Substitution) เป็นการปรับตัวในลักษณะที่จัดหาสิ่งอื่นมาทดแทนในสิ่งที่เสียไปหรือพลาดไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

3.2 การทดเทิด (Sublimation) เป็นการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลจะปรับความสามารถของตนเพื่อทดเทิดในสิ่งที่ขาดไป

4. การเลียนแบบ (Identification) เป็นการปรับตัวโดยวิธีการเลียนแบบผู้อื่นที่ตนพอใจ เช่น เด็กวัยร่นชอบเรียนแบบการไว้ผมเหมือนดารารายพนนตร์ เป็นต้น

5. การหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง (Rationalization) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่จะหาเหตุผลมาสนับสนุนการกระทำของตน เพื่อให้ตนสบายใจขึ้น แบ่งเป็น 3 ลักษณะคือ

5.1 แบบองุ่นเปรี้ยว (Sour grapes) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่ประสงค์จะได้สิ่งใดแล้วไม่ได้ แต่เกิดความละอายหรือความไม่สบายใจก็ยกเหตุผลเข้าข้างตัวเองว่าเพราะสิ่งนั้นไม่ดีจึงไม่ยอได้ ทำนองเดียวกันว่าเพราะองุ่นเปรี้ยวจึงไม่สนใจ

5.2 แบบมะนาวหวาน (Sweet Lemon) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่สืบเนื่องมาจากประสงค์จะได้สิ่งใดแล้วไม่ได้ แต่ก็พยายามทำความเข้าใจกับสิ่งที่เป็นอย่างหรือมีอยู่ โดยปลอบใจหรือยกเหตุผลเข้าข้างตัวเองว่าสิ่งนั้นดีแล้ว

5.3 แบบการกล่าวโทษสิ่งอื่น (Projection) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่สืบเนื่องมาจากความผิดหวังหรือความไม่ประสบผลสำเร็จในงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความสบายใจ บุคคลจะไม่ยอมรับในความบกพร่องของตน แต่จะโยนความผิดให้แก่สิ่งอื่นๆ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง เข้าทำนอง “เราไม่ดีโทษปีโทษกลอง”

6. การอวดอ้างตนเอง (Egocentricism) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะการยกตนข่มท่าน เพื่อให้บุคคลอื่นยอมรับและเกรงใจ

7. การแยกตัวเองออกจากสังคม (Isolation) เป็นวิธีการปรับตัวโดยการแยกตัวออกจากสังคมที่เป็นอยู่

8. การถอยหนี (Withdrawal) เป็นวิธีการปรับตัวโดยการถอยหนี ไม่กล้าเผชิญปัญหา

9. การปฏิเสธ (Negativism) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะปฏิเสธการกระทำ ไม่ยอมให้ความร่วมมือ หรือกระทำในสิ่งที่ตรงข้ามหรือต้อดิ่ง

10. การเก็บกด (Repression) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลเกิดความรู้สึกไม่พอใจหรือไม่สบายใจ ก็พยายามเก็บกดความรู้สึกนั้นไว้มิให้แสดงออกมา

11. การไม่ยอมอยู่นิ่งและเกิดความตึงเครียด (Restlessness and Tension) เช่น ผู้ใหญ่บางคนเมื่อเกิดความตึงเครียดขึ้นมาจะแสดงออกในลักษณะถอนหายใจแรงๆ บ่นพึมพำ สบหูหรือจัด หรือเดี้ยวหมากฝรั่ง เป็นต้น

12. การประพดติตนแบบย้อนหลัง (Regression) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลรู้สึกไม่มีความสุขในปัจจุบัน แต่อยากจะมีความสุข จึงหวนคิดถึงความหลังเก่าๆ ว่าในอดีตนั้นตนเองก็เคยมีความสุขหรือได้รับความพอใจมาก่อน เมื่อคิดถึงแล้วก็มีสุขได้

13. การฝันกลางวัน (Day dreaming) เป็นวิธีการปรับตัวอันเนื่องมาจากบุคคลที่มีปัญหาแล้วมิได้รับการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไป ปัญหาดังกล่าวยังคงมีอยู่ บุคคลก็จะหาทางออก

14. การปรับตัวในรูปของความกลัวต่างๆ (Phobia) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลเคยมีประสบการณ์หรือได้สัมผัสกับปัญหาต่างๆ แต่มิได้รับการแก้ไขอย่างเหมาะสมทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกลัวขึ้นมาทันที

15. การปรับตัวในรูปของความกระวนกระวายใจ (Anxiety) เช่น วิธีการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลต้องเผชิญกับปัญหา แต่บุคคลขาดความเชื่อมั่นในตนเอง

16. การปรับตัวในรูปของการสร้างความพิการทางร่างกาย (Conversion) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่บุคคลเกิดปัญหาแล้วไม่อาจแก้ปัญหาก็ได้ บุคคลก็จะแสดงออกโดยเกิดความพิการหรือความเจ็บป่วยขึ้น

17. การปรับตัวในลักษณะที่ตรงข้ามกับความรู้สึกที่แท้จริง (Reaction formation) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะที่ตรงข้ามกับความเป็นจริง เพื่อให้บุคคลเอาตัวรอดได้

18. การถือเพ่ง (Stereotype) เป็นพฤติกรรมฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ และกติกาของสังคม เช่น นักเรียนที่ชอบแต่งกายผิดระเบียบเสมอๆ

19. การเพ้อฝัน (Fantasy) เป็นการหาทางตอบสนองสิ่งที่ต้องการเพื่อให้ตนเองพ้นจากสภาวะคับข้องใจไปชั่วระยะหนึ่ง

20. การปรับตัวแบบปฏิเสธความจริง (Denial) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะการปฏิเสธความเป็นจริงที่เกิดขึ้น เพื่อบุคคลจะได้เอาตัวรอด

21. การปรับตัวแบบใช้สติปัญญา (Intellectualization) เป็นวิธีการปรับตัวในลักษณะการใช้สติปัญญา คิดคำนึงถึงสภาพการณ์ต่างๆ ทำให้บุคคลสามารถปรับตัวได้

3. พัฒนาการของวัยรุ่น

พัฒนาการด้านวัยรุ่นในช่วงวัยของนักศึกษาระดับอุดมศึกษานั้นอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย สรุปจาก ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540) ดังต่อไปนี้

ช่วงวัยรุ่นตอนปลายอายุระหว่าง 18-25 ปี กระบวนการพฤติกรรมค่อนข้างเป็นผู้ใหญ่ มีการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ทางร่างกายอย่างเต็มที่ เป็นช่วงเปลี่ยนวัยชีวิตทางสังคม อารมณ์ จิตใจ ความใฝ่ฝัน ปรารถนา ฯลฯ ความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปต่างๆ ในขณะนี้ล้วนเป็นรากฐานของความสนใจความมุ่งหมายในชีวิต อาชีพ ลักษณะของเพื่อน ลักษณะของคู่ครอง ฯลฯ เป็นพัฒนาการสู่ความเจริญเติบโตพ้นจากความเป็นเด็ก สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมวัยถึงความเข้มสูงสุดประมาณระยะตอนกลางของวัยรุ่น ระยะนี้เด็กไม่ต้องการแต่เพียงรวมกลุ่มกันเท่านั้น แต่ต้องการสร้างความผูกพันระหว่างสมาชิกในกลุ่มแบบผู้ใหญ่อีกด้วย เพราะเด็กดำเนินคิดว่าตนเริ่มเป็นผู้ใหญ่แล้ว

ระยะวัยรุ่นเป็นระยะที่คนมีความรู้ต้องการผูกพันกับเพื่อนและกลุ่มมากกว่าวัยอื่น โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย สัมพันธภาพเริ่มจะมั่นคงและราบเรียบขึ้น เพราะเด็กวัยรุ่นจะมีวุฒิภาวะมากขึ้น เด็กวัยรุ่นจะเรียนรู้ที่จะเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและลักษณะบุคลิกภาพเฉพาะของแต่ละคน

พัฒนาการทางความคิด

ในระยะวัยรุ่นเด็กจะมีความเจริญเติบโตทางสมองถึงขีดเต็มที่ จึงสามารถคิดได้ในทุกๆ แบบและทุกๆ แบบของวิธีคิด หากเด็กได้รับการศึกษาอบรมมาตามขั้นตอนด้วยดี ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะแสดงความปรารถนาอย่างชัดเจนและเห็นความแตกต่างของเด็กวัยนี้กับวัยอื่นๆ ได้ชัดเจน การเรียนรู้เรื่องยากๆ เรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน เด็กก็สามารถเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ฟิงนิคเสนอว่าคุณภาพของความคิดของเด็กขึ้นกับคุณภาพของสมอง พันธุกรรม การเรียนรู้ในวัยที่ผ่านมา และบทเรียนทางวิชาการต่างๆ ที่เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เอื้อหรือไม่เอื้อต่อพัฒนาการทางความคิดของเด็ก

เพียเจต์ได้สรุปผลการศึกษาเรื่องพัฒนาการทางความคิดว่า ในวัยรุ่นเด็กจะพัฒนาความคิดถึงระดับสูงสุดของขั้นตอนต่างๆ ของความคิด (ภายใต้เงื่อนไขว่าเขาได้พัฒนาความคิดในขั้นตอนต่างๆ มาแล้วทุกขั้นตอนตามลำดับขั้น) ขั้นตอนนี้เรียกว่าขั้น Formal operation อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเด็กจะพัฒนาความคิดได้ถึงระดับนี้ แต่ก็ยังแตกต่างจากความคิดระดับ formal operation ของผู้สูงวัยกว่าในเชิงประสบการณ์ คุณภาพ และความชำนาญ ในช่วงวัยเด็กตอนกลาง เด็กได้ผ่านกระบวนการพัฒนาทางความคิดแบบจำแนกแยกประเภทเป็นหมู่พวก (Classification) การจัดเรียงลำดับกลุ่ม (Seriation) และการทรงสภาพเดิม (Conservation) ดังได้กล่าวมาแล้ว เมื่อถึงวัยรุ่นเขาก็จะก้าวเข้าสู่กระบวนการพัฒนาความคิดแบบเป็นเหตุเป็นผลเต็มที่

อุดมคติวัยรุ่น

ช่วงวัยรุ่นเป็นช่วงที่เด็กพัฒนา “หลักการต่างๆ บนพื้นฐานทฤษฎีต่างๆ” ดังนั้นเด็กวัยรุ่นจะพัฒนาสิ่งที่เรียกว่าอุดมคติในแง่มุมต่างๆ

พัฒนาการทางสติปัญญาและการรู้จักหาเหตุผลเชิงศีลธรรมจรรยาทำให้เด็กนึกถึงสิ่งที่เรียกว่าอุดมคติ หากเด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ทั้งทางตรงหรือทางอ้อมในแง่มุมต่างๆ เช่น การมีชีวิตอุดมคติ สังคมที่เป็นอุดมคติ หลักวิชาในแต่ละสาขาที่เป็นอุดมคติ ก็จะทำให้เขามีอุดมคติในทิศทางที่ตน สังคมและหลักวิชานั้นๆ พึงประสงค์

พร้อมๆ กับการแสวงหาอุดมคติ เด็กวัยรุ่นจะเรียนรู้สิ่งต่อไปนี้

1. การทำสิ่งใดๆ นั้นมีทางเลือกและทางออกของปัญหาหลายแง่มุม
2. คิดนึกถึงวิธีที่จะทำให้มนุษยชาติพ้นทุกข์ ทั้งในแง่ส่วนตัวและแง่สังคม เช่น ปัญหาความยากจน ความสับสนของสังคม การคอร์รัปชัน การทำลายสิ่งแวดล้อม ปัญหาจราจร ปัญหาการขาดวินัยของสังคม

3. ความคิดนึกเหตุผลตามปรัชญาทางศาสนา วิธีชีวิตที่เป็นอุดมคติ

การสอนในสิ่งที่เป็นอุดมคติให้แก่วัยรุ่นกระทำได้ง่ายกว่าในทุกๆ วัยที่ผ่านมา เพราะถูกกับ อธิษาศัยวัยรุ่น เนื่องจากเด็กวัยรุ่นกำลังแสวงหาจุดมุ่งหมายของชีวิต ของวิชาชีพ และของสังคม การสอนในวัยเด็กกว่านี้เป็นช่วงที่เด็กเล็กเกินกว่าจะเข้าใจ หากสอนในวัยสูงกวาก็เป็นช่วงที่คนไม่ค่อยสนใจ อนึ่งหากการศึกษาสมัยปัจจุบันไม่สามารถสร้างอุดมคติวัยรุ่นในทางที่เป็นประโยชน์และ พัฒนาสังคมในด้านต่างๆแล้ว การพัฒนาบ้านเมืองให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์คงเป็นไปได้ยาก

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นวลฉวี ประเสริฐสุข (2526) ได้ทำการสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวของนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคณะของมหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้แบบสำรวจปัญหานักศึกษาของสุพรรณ โคตร จรัส ซึ่งได้ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจปัญหาส่วนตัวของ Mooney ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีปัญหาการปรับตัวเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ 1) ปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน 2) ด้านอนาคตเกี่ยวกับอาชีพและการเรียน 3) ด้านกิจกรรมทางสังคมและนันทนาการ 4) ด้านหลักสูตรการเรียนการสอน 5) ด้านการปรับตัวทางอารมณ์และส่วนตัว 6) ด้านความสัมพันธ์กับสังคม 7) ด้านการเงินและที่อยู่อาศัย 8) ด้านสุขภาพและพัฒนาการทางกาย 9) ด้านศีลธรรมจรรยาและศาสนา 10) ด้านครอบครัว 11) ด้านการปรับตัวทางเพศ

ทวีป ศิริศรีศรี และสมทรัพย์ สุขอนันต์ (2527) ได้สำรวจวิจัยปัญหาการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 จากคณะวิทยาศาสตร์ อักษรศาสตร์ และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยใช้แบบสอบถามการปรับตัวของนักศึกษา และแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดในการปกครองของนักศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่นักศึกษาพบมากที่สุดเป็นปัญหาด้านการเรียน

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2530) ได้สำรวจปัญหาด้านต่างๆ ของนิสิตปริญญาตรี คณะครู ศาสตร์ ปี พ.ศ. 2530 โดยการสุ่มตัวอย่างสัมภาษณ์นิสิตชั้นปีที่ 1 ถึง ปีที่ 4 ชั้นละ 20-25 คน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ก่อนข้างจะมีความมั่นใจในตนเอง มีปัญหาในการปรับตัว ก่อนข้างเหงาเพราะไม่ค่อยมีเพื่อน ต้องการความเอาใจใส่ดูแลจากอาจารย์ผู้สอน และอาจารย์ที่ปรึกษาค่อนข้างสูง ยังปรับตัว เข้ากับการเรียนระดับอุดมศึกษาไม่ได้

กรรณิการ์ ภูประเสริฐ (2538) ได้ทำการศึกษาปัญหาทางพฤติกรรมเกี่ยวกับการปรับตัวและความต้องการการให้บริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาที่พักในหอพักมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางพฤติกรรมส่วนตัวในด้านความรู้สึกลึกซึ้งเกี่ยวกับตนเอง ก่อนข้างมาก รองลงมาคือ ปัญหาในด้านการปรับตัว ด้านสุขภาพร่างกาย ส่วนปัญหาในด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน ความสัมพันธ์กับครู อาจารย์ ความสัมพันธ์กับบิดา-มารดา ไม่ค่อยมีปัญหามากนัก เมื่อเปรียบเทียบปัญหาทางพฤติกรรมส่วนตัวทั้ง 7 ด้าน ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ตามตัวแปรทางเพศ ระดับชั้นปี คณะ ระยะเวลาที่พักในหอพัก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า

นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีปัญหาทางพฤติกรรมส่วนตัวที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านความสัมพันธ์กับ และที่ระดับ .05 ในด้านสุขภาพร่างกาย ด้านความรู้สึกรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตน ด้านการปรับตัว และความสัมพันธ์กับครู อาจารย์ ส่วนความสัมพันธ์กับบิดา-มารดา ไม่มีความแตกต่างกัน

ลักษณะ ดันดีลีปกร (2538) ได้ทำการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา พบว่า นักศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 19 ปี เป็นบุตรคนโตของครอบครัวที่มีสมาชิก 2-3 คน และพักอยู่ในหอพักภายในมหาวิทยาลัย ร้อยละ 72.4 มีปัญหาด้านการเรียนมากที่สุด ร้อยละ 84 มีปัญหาทางด้านความเครียด ร้อยละ 86 มีปัญหาการคบเพื่อน ร้อยละ 65 มีปัญหาครอบครัว ร้อยละ 64 มีปัญหาการเงิน ร้อยละ 68 เมื่อมีปัญหาจะหาวิธีแก้ปัญหาโดยการปรึกษาผู้อื่น โดยเฉพาะหากมีปัญหาเกี่ยวกับการเงิน ร้อยละ 87 มีการเจ็บป่วย ร้อยละ 90 จะปรึกษาพ่อแม่ถ้ามีปัญหาความรัก ร้อยละ 66 ด้านการปรับตัวเข้ากับเพื่อน ร้อยละ 56 และการเรียน ร้อยละ 52 ปรึกษาเพื่อนร่วมชั้นและเพื่อนรุ่นพี่ ส่วนปัญหาการเรียนปรึกษาอาจารย์แต่น้อยมาก เพียงร้อยละ 8

ทัศนีย์ ปุวรรณ์ (2540) ได้ทำการศึกษาถึงสภาพปัญหาของนักศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับความต้องการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาทางด้านการเรียน ปัญหาในการกำหนดเป้าหมายในอนาคตเป็นจำนวนมาก รองลงมาคือปัญหาทางการเงิน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ปัญหาความสัมพันธ์กับครอบครัว และปัญหาการปรับตัวกับเพื่อน ตามลำดับ ส่วนปัญหาอื่นๆ ที่พบได้แก่ ปัญหาความไม่พอใจกับสภาพหอพักภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เช่น สวัสดิการในด้านต่างๆยังไม่เพียงพอ เช่น จำนวนห้องน้ำมีน้อย ที่จอดรถไม่เพียงพอ หอพักคับแคบ รวมทั้งสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัย ยังมีการแข่งขันกันสูง รวมทั้งปัญหาในด้านการเดินทางไปมาระหว่างที่พักอาศัยกับสถานที่เรียนหนังสือตามคณะต่างๆ

จิระ ทองเหลือ (2542) ได้ศึกษาความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า มีความต้องการการบริการให้คำปรึกษาด้านการเรียน ด้านการเข้าร่วมกิจกรรม และการปรับตัวเข้าเพื่อน ในระดับมาก

วาสนา ใจคำแบ่ง (2543) ได้ศึกษาปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ปัญหาของนักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือ ปัญหาการเรียน ปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อน และปัญหาด้านบุคลิกภาพ ปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านครอบครัว และปัญหาด้านการปรับตัวทางเพศ

Björklund A (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาไปสู่ นักกิจกรรมบำบัดที่ดีในนักศึกษา กิจกรรมบำบัดที่ศึกษาอยู่ใน University of Health Sciences ประเทศสวีเดน ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงค้นห และเปรียบเทียบ นักศึกษาที่ใกล้จะจบเป็นนักกิจกรรมบำบัด (ปีสุดท้าย) และนักศึกษาที่

ลงทะเบียนใหม่สัปดาห์แรก นักศึกษาจะได้ตอบคำถามปลายเปิดว่าต้องการให้นักกิจกรรมต้นแบบที่ได้อย่างไร คำตอบเหล่านี้จะนำมาศึกษาเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ จากการศึกษาสรุปออกมาได้เป็น 3 ประเด็นหลัก และนำทั้งสามประเด็นหลักมาเปรียบเทียบกันระหว่าง 2 กลุ่ม การค้นพบโดยหลักๆ แล้วนักศึกษากิจกรรมบำบัดที่ใกล้จะเป็นนักกิจกรรมบำบัดนั้น (ซึ่งมีความเห็นตรงข้ามกับนักศึกษากิจกรรมที่เพิ่งลงทะเบียนใหม่) ได้แสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะมุมมองที่เป็นแบบองค์รวม

Ceowe JM and Mackenzie L (2002) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานทางกิจกรรมบำบัดเป็นสิ่งที่มียุทธวิธีที่สำคัญที่ชักนำให้นักศึกษาทำงานทางวิชาชีพกิจกรรมบำบัด หลังจากจบการศึกษาแล้ว นักกิจกรรมบำบัดมือใหม่เป็นกุญแจสำคัญในการทำงานทางวิชาชีพในขอบเขตต่างๆ ได้แก่ การทำงานวิชาชีพในท้องถิ่น ชนบท และการทำงานในด้านจิตเวช การศึกษานี้ยังศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการทำงานทางกิจกรรมบำบัดในอนาคตในนักศึกษากิจกรรมบำบัดจำนวน 50 จากสองสถาบันในนิวเซาท์เวลส์ ว่ามีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกหรือไม่ โดยใช้วิธีการศึกษาแบบสนทนากลุ่ม (Focus group) และแบบสำรวจร่วมด้วย โดยทั่วไปการทำงานกิจกรรมด้านความบกพร่องทางร่างกาย (Physical dysfunction) เป็นขอบเขตที่นักศึกษากลุ่มนี้ต้องการ นอกจากนี้พบว่ายุทธวิธีในการเลือกขอบเขตการทำงานในอนาคตคือ การฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกตามหลักสูตร ระยะเวลาที่ฝึกปฏิบัติ อาจารย์ผู้รับผิดชอบควบคุมการฝึกงาน และเหตุผลส่วนตัวอื่นๆ การศึกษานี้พบว่านักศึกษาจะอาศัยประสบการณ์ฝึกงานทางคลินิกเป็นแนวทางในการพิจารณาขอบเขตงานที่ตนเองต้องการทำงานหลังจากจบการศึกษา

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีวิจัยและขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 (ปฏิบัติการ ทางกิจกรรมบำบัด 3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 57 คน

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษารั้วนี้จะศึกษาปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษา ด้านดังต่อไปนี้

ด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

ด้านปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

ด้านบุคลิกภาพ

ด้านการเงิน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่
2. เพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่

นิยามศัพท์เฉพาะ

ปัญหา หมายถึง ความยากลำบากที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 (ปฏิบัติการ ทางกิจกรรมบำบัด 3)

การปรับตัว หมายถึง แนวความคิดและวิธีการในการแก้ปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 (ปฏิบัติการ ทางกิจกรรมบำบัด 3)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค การปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่
2. เพื่อนำผลการศึกษาเป็นแนวทางปฐมนิเทศและแก้ไขปัญหานักศึกษากิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่
3. เพื่อนำไปหาแนวทางในการจัดกิจกรรม หรือพัฒนาทักษะการปรับตัวของนักศึกษาก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัญหาของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของ Likert โดยกำหนดระดับของปัญหาไว้ดังนี้
ระดับของปัญหามีดังนี้

0	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาหรือไม่พบปัญหา
1	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
2	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
3	หมายความว่า	มีปัญหามากกลาง
4	หมายความว่า	มีปัญหามาก
5	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการปรับตัวของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบว่า ใช่หรือไม่ใช่

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นคำถามชนิดปลายเปิด (Open ended)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
3. ทดสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content validity) ดังรายนามในผนวก 3 ท่าน
4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเนื้อหาแล้วไปใช้ กับนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 คณะเทคนิคการแพทย์ จำนวน 10 คน (ไม่รวมอยู่ในกลุ่มตัวอย่าง)
5. นำแบบสอบถามไปหาความเชื่อมั่นโดยให้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ Alpha ของ Cronbach และได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหานักศึกษา เท่ากับ 0.86
6. นำแบบสอบถามที่หาความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการเก็บข้อมูล

1. ติดต่อนักศึกษากิจกรรมบำเพ็ญปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
2. จัดแจงวัตถุประสงค์ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้นักศึกษารอกแบบสอบถามด้วยตนเอง
3. ตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถามที่กรอกเรียบร้อยแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 2 ปัญหา อุปสรรคของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ย	หมายถึง
0.00-0.99	นักศึกษามีปัญหาน้อยที่สุด
1.00-1.99	นักศึกษามีปัญหาน้อย
2.00-2.99	นักศึกษามีปัญหาปานกลาง
3.00-3.99	นักศึกษามีปัญหามาก
4.00-5.00	นักศึกษามีปัญหามากที่สุด

ตอนที่ 3 การปรับตัวต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องปัญหาอุปสรรคและการปรับตัว ต่อการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกนอกสถานที่ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ปัญหาอุปสรรคของนักศึกษา

ตอนที่ 3 การปรับตัวของนักศึกษา

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา (n= 47)

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	11	23.40
หญิง	36	76.60
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง

ตารางที่ 2 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21 ปี	17	36.17
22 ปี	18	38.29
23 ปี	10	21.27
24 ปี	1	2.12
25 ปี	1	2.12
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 17-18 ปี

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามภูมิลำเนา

ภูมิลำเนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาคเหนือ	33	70.21
ภาคกลาง	4	8.51
ภาคใต้	5	10.63
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5	10.63
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 3 นักศึกษาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนาอยู่ภาคเหนือ และสัดส่วนนักศึกษาที่มี
ภูมิลำเนาภาคกลาง ภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงเหนือใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามสภาพสมรสของบิดา-มารดา

สภาพสมรส	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อยู่ด้วยกัน	34	72.34
แยกกันอยู่	1	2.12
หย่า	6	12.76
บิดาถึงแก่กรรม	2	4.25
มารดาถึงแก่กรรม	3	6.38
ถึงแก่กรรมทั้งคู่	1	2.12
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่าบิดา มารดาของนักศึกษามีสถานภาพสมรส ส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	19	40.42
รัฐวิสาหกิจ	2	4.44
ค้าขาย-ธุรกิจ	9	20.00
เกษตรกรรม	7	15.55
รับจ้าง	6	13.33
อื่นๆ*	2	4.44
รวม	45	100.00

* ข้าราชการบำนาญ

จากตารางที่ 5 มีนักศึกษาตอบจำนวน 45 คน บิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพของมารดา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รับราชการ	12	27.90
รัฐวิสาหกิจ	1	2.32
ค้าขาย-ธุรกิจ	12	27.90
เกษตรกรรม	6	13.95
รับจ้าง	7	16.27
อื่นๆ*	5	11.62
รวม	43	100.00

* แม่บ้าน

จากตารางที่ 6 มีนักศึกษาตอบจำนวน 43 คน มารดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการและค้าขาย /ทำธุรกิจส่วนตัวมีส่วนร่วมเท่ากัน

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามรายได้บิดา มารดา (รายได้รวมกัน)

รายได้ของบิดา-มารดา/เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000	4	8.69
5,001 – 10,000	9	19.56
10,001 – 15,000	8	17.39
15,001 -20,000	9	19.56
มากกว่า 20,000	16	34.78
รวม	46	100.00

จากตารางที่ 7 มีนักศึกษาตอบจำนวน 46 คน แสดงว่านักศึกษาที่บิดา-มารดามีรายได้รวมกันมากกว่า 20,000 บาทต่อเดือน

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามการเลือกเข้าเรียนสาขากิจกรรมบำบัดโดยวิธีใด

วิธีการเลือกเข้าเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โครงการเรียนดี	3	6.38
สอบโควตาภาคเหนือ	6	12.76
สอบส่วนกลาง	38	80.85
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงว่านักศึกษาเลือกเข้าเรียนสาขากิจกรรมบำบัดโดยวิธีการสอบ
ส่วนกลาง

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามการอันดับในการเลือก

อันดับในการเลือก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อันดับที่ 1	21	45.65
อันดับที่ 2	16	34.78
อันดับที่ 3	7	15.21
อันดับที่ 4	2	4.34
รวม	46	100.00

จากตารางที่ 9 หั้วข้อนี้มีนักศึกษาตอบ 46 คนนักศึกษาเลือกเข้าเรียนสาขากิจกรรมบำบัด
อันดับที่ 1

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามสาเหตุที่เลือกเรียนสาขากิจกรรมบำบัด

n= 70*

สาเหตุที่เลือกเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สอบติด โดยบังเอิญ	32	45.71
จบแล้วหางานทำง่าย	13	18.58
อื่นๆ**	7	10.00
อยากได้ปริญญา(สาขาวิชาอะไรก็ได้)	6	8.57
มีใจรักในวิชาชีพนี้	5	7.15
บิดา-มารดา อยากให้เรียน	4	5.71
เพื่อหาแนวทางในการย้ายสาขาวิชาอื่น ในคณะเทคนิคการแพทย์	3	4.28

* ตอบได้หลายข้อ

** อื่นๆ ได้แก่ มีญาติพี่น้องที่จำเป็นต้องได้รับการรักษาทางกิจกรรมบำบัด จากการได้เข้าไปดูงาน
กิจกรรมบำบัดชั้นมัธยมปลาย จากคำแนะนำของรุ่นพี่ที่กลับไปประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียน อ่าน
หนังสือแนะนำดอนโค้วต้า เป็นวิชาชีพใหม่ที่น่าสนใจอยากเรียน ชื่อของสาขาวิชาน่าสนใจ
ชอบชุดครูของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความสนใจศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

จากตารางที่ 10 หัวข้อนี้มีนักศึกษาตอบ 47 คนนักศึกษามีเหตุผลในการเลือกเรียนสาขา
กิจกรรมบำบัดมากที่สุดคือ สอบติด โดยบังเอิญ รองลงมา จบแล้วหางานทำง่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ของนักศึกษา จำแนกตามผลการเรียน (GPA) รวมตั้งแต่เริ่มศึกษาถึง
ภาคการศึกษาที่ 1/2548 กระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513341 กระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513341

ผลการเรียน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผลการเรียน (GPA) เฉลี่ย		
1.51 – 2.00	1	2.12
2.01 - 2.50	5	10.63
2.51 - 3.00	20	42.55
3.01 – 3.50	19	40.42
3.51 – 4.00	2	4.25
รวม	47	100.00
กระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513341		
A	2	4.25
B+	25	53.19
B	16	34.04
C+	3	6.38
C	13	27.65
รวม	47	100.00
กระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513443		
A	20	42.55
B+	17	36.17
B	9	19.14
C	1	2.12
รวม	47	100.00

จากตารางที่ 11 นักศึกษาส่วนใหญ่มีผลการเรียนเฉลี่ยรวม ระหว่าง 2.51-3.00 และ
รองลงมาระหว่าง 3.01-3.50 ผลการเรียนกระบวนวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341 ของนักศึกษาส่วนใหญ่
อยู่ในระดับ B+ และผลการเรียนกระบวนวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513443 ของนักศึกษาส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับ A

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ แสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย และ ระดับปัญหาด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

ข้อที่	ปัญหาทางด้านการพร้อม	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1	ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนวิชา 513444	1.53	น้อย
2	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานก่อนออกปฏิบัติ	2.09	ปานกลาง
3	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่พักในการฝึกงาน	2.43	ปานกลาง
4	ความรู้พื้นฐานทางทฤษฎี	2.55	ปานกลาง
5	ทักษะในการฝึกปฏิบัติก่อนฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	2.60	ปานกลาง
6	ระยะเวลาในการเตรียมตัวฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	2.36	ปานกลาง
7	การเตรียมเอกสารแบบประเมินไปใช้ในการฝึกปฏิบัติ	1.64	น้อย
8	การวางแผนของนักศึกษาต้องงบประมาณค่าใช้จ่ายสำหรับการฝึกงาน	1.85	น้อย
9	ความพร้อมทางด้านสถานที่ฝึกปฏิบัติในแต่ละหน่วย	1.79	น้อย
10	ความพร้อมด้านความสะดวกสบาย ปลอดภัยของที่พัก	1.62	น้อย
		ค่าเฉลี่ย	2.04
			ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พบว่า โดยรวมนักศึกษามีปัญหาด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกงานนอกสถานที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อคือ ความรู้พื้นฐานทางทฤษฎี ทักษะในการฝึกปฏิบัติก่อนฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ส่วนหัวข้ออื่นๆมีปัญหาในระดับน้อย

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย และ ระดับปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ CI

ข้อที่	ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ CI	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1	การปรึกษาหารือปัญหาเกี่ยวกับฝึกการปฏิบัติงานของนักศึกษา กับอาจารย์ CI	1.51	น้อย
2	การเปิดโอกาสของอาจารย์ CI ให้นักศึกษาได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติงาน	1.26	น้อย
3	มีความขัดแย้งกับอาจารย์ CI	0.49	น้อยที่สุด
4	มีความเกรงกลัวอาจารย์ CI	1.60	น้อย
5	อาจารย์ CI ไม่ให้ความเป็นกันเอง	1.04	น้อย
6	อาจารย์ CI ไม่มีคุณธรรม	0.47	น้อยที่สุด
7	ความรู้ของอาจารย์ CI	0.81	น้อยที่สุด
8	การถ่ายทอดความรู้ของอาจารย์ CI ให้แก่นักศึกษา	1.13	น้อย
9	ความเอาใจใส่ของอาจารย์ CI ต่อการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษา	1.13	น้อย
10	การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์ CI แก่นักศึกษา	1.13	น้อย
ค่าเฉลี่ย		1.05	น้อย

จากตารางที่ 13 พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีปัญหาในเรื่องความขัดแย้งกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงาน ปัญหาเกี่ยวกับคุณธรรม ของอาจารย์ และความรู้ของอาจารย์ในระดับน้อยที่สุด ส่วนหัวข้ออื่นๆ นักศึกษามีปัญหาน้อย

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย และ ระดับปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

ข้อที่	ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1	ความไว้วางใจเพื่อนที่ร่วมฝึกปฏิบัติงาน ได้แก่การปรึกษาหารือกับเพื่อน	0.91	น้อยที่สุด
2	ขณะฝึกปฏิบัติงานเพื่อนเป็นสาเหตุให้ไม่ค่อยสบายใจอยู่เสมอ	0.87	น้อยที่สุด
3	เพื่อนทะเลาะไม่เกลียวเลและรู้สึกวุ่นวายมาก	0.72	น้อยที่สุด
4	เพื่อนมักเอาเปรียบ	0.65	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย		0.80	น้อยที่สุด

จากตาราง 14 พบว่า โดยรวม ปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนโดยรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละข้อนักศึกษามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย และ ระดับปัญหาด้านบุคลิกภาพ

ข้อที่	ปัญหาด้านบุคลิกภาพ	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1	ไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง	1.70	น้อย
2	วิตกกังวลต่อการฝึกปฏิบัติงานมากเกินไป	1.91	น้อย
3	ประหม่าและตื่นเต้นง่ายเมื่อได้รับผู้บริการที่ตนเองไม่คุ้นเคย	1.98	น้อย
4	เป็นคนขี้อายและไม่ค่อยเชื่อมั่นในตนเอง	1.64	น้อย
5	ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง	0.89	น้อยที่สุด
6	เป็นคนหงุดหงิดง่าย	0.68	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย		1.47	น้อย

จากตาราง 15 พบว่า โดยรวม ปัญหาด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับ น้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อนักศึกษามีปัญหา ไม่สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเอง หงุดหงิดง่าย ระดับน้อยที่สุด ส่วนเรื่องอื่นๆมีปัญหาในระดับน้อย

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย และ ระดับปัญหาด้านการเงิน

ข้อที่	ปัญหาด้านการเงิน	ค่าเฉลี่ย	ระดับปัญหา
1	สถานการณ์การเงินของครอบครัว	1.43	น้อย
2	ขาดแคลนทุนทรัพย์ที่จะนำมาใช้เพื่อการฝึกปฏิบัติงาน	1.32	น้อย
3	บิดา-มารดาต้องอุปการะบุตรหลายคน	1.21	น้อย
4	เงินที่ได้รับจากบิดา-มารดาไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในการศึกษา	1.19	น้อย
5	การกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	0.72	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย		1.17	น้อยที่สุด

จากตาราง 16 พบว่า โดยรวมปัญหาด้านการเงินโดยรวมอยู่ในระดับ น้อยที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ นักศึกษามีปัญหาในแต่ละหัวข้อในระดับน้อยที่สุดในเรื่องการกู้ยืมเงินเพื่อนำมาใช้ในการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ส่วนหัวข้ออื่นๆมีปัญหาระดับน้อย

ตอนที่ 3 การปรับตัวของนักศึกษา แสดงไว้ในตาราง

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาในการปรับตัวด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

n = 47 คน			
ลำดับที่	การปรับตัวทางด้านความพร้อม*	จำนวน	ร้อยละ
1	มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงานมากขึ้นกว่ากระบวนการวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341, 513443	46	97.87
2	พยายามปรับตัวให้เข้ากับสถานที่พัก เช่น กรณีอยู่ในที่เปลี่ยวจะไม่กลับหอพักดึก	44	93.61
3	ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ก่อนออกฝึกปฏิบัติมากขึ้น	40	85.10
4	เตรียมความรู้ทางทฤษฎีก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน เช่น ทบทวนจากตำรา	39	82.97
5	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิชา 513444 มากขึ้น	37	63.83

* ตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวของนักศึกษาในด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 97.87 มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงานมากขึ้นกว่ากระบวนการวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341, 513443 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 93.61 พยายามปรับตัวให้เข้ากับสถานที่พัก เช่น กรณีอยู่ในที่เปลี่ยวจะไม่กลับหอพักดึก

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาในการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์

n = 47 คน

ลำดับที่	การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์*	จำนวน	ร้อยละ
1	เคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือคำสั่งของอาจารย์ CI	47	100
2	พยายามสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ CI	47	100
3	ทำงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์	43	91.48
4	เข้าพบและขอเวลาปรึกษากับอาจารย์ CI กรณีที่พบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นขณะฝึกปฏิบัติงาน	41	87.23
5	ส่งงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายได้ตรงเวลา	40	85.10

* ตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ นักศึกษาทั้งหมดมีการปรับตัวด้วยการเคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือคำสั่งของอาจารย์ CI และพยายามสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ CI นักศึกษาจำนวน 43 คน ร้อยละ 91.48 ทำงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาในการปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน

n = 47 คน

ลำดับที่	การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน*	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่ตำหนิเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ	45	95.74
2	เมื่อมีเรื่องถกเถียงกับเพื่อนขณะฝึกปฏิบัติงาน จะไม่เก็บมาคิดให้เป็นเรื่องสบายใจเป็นเวลานาน	43	91.48
3	ปรึกษาหารือและขอคำแนะนำจากเพื่อนเสมอเมื่อมีปัญหาขณะร่วมฝึกปฏิบัติงานร่วมกัน	42	89.36
4	อภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนๆเสมอ	42	89.36
5	เมื่อมีเรื่องถกเถียงกันกับเพื่อน นักศึกษาจะปรับความเข้าใจกับเพื่อน	37	78.72
6	พูดคุยกับเพื่อนถึงความเป็นอยู่ทางบ้านของตนเอง	31	65.95

* ตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นักศึกษาจำนวน 45 คน ร้อยละ 95.74 ปรับตัวเข้ากับเพื่อนโดยไม่ตำหนิเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ จำนวน 43 คน ร้อยละ 91.48 ปรับตัวโดยการเมื่อมีเรื่องถกเถียงกับเพื่อนขณะฝึกปฏิบัติงานจะไม่เก็บมาคิดให้เป็นเรื่องสบายใจเป็นเวลานาน และนักศึกษาจำนวน 31 คน ร้อยละ 65.95 ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับข้ออื่นๆ ใช้วิธีการปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนด้วยการพูดคุยกับเพื่อนถึงความเป็นอยู่ทางบ้านของตนเอง

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาในการปรับตัวด้านบุคลิกภาพ

n = 47 คน

ลำดับที่	การปรับตัวทางด้านบุคลิกภาพ*	จำนวน	ร้อยละ
1	ให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อทำอะไรผิดพลาด	47	100
2	สร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บำบัด	47	100
3	พยายามเตรียมตัวเองให้พร้อมต่อการฝึกปฏิบัติงานเพื่อลดความวิตกกังวลของตนเอง	46	97.87
4	มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆขณะฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	46	97.87
5	พยายามควบคุมตนเองให้มีสมาธิที่มั่นคงขึ้น	46	97.87
6	เพิกเฉยต่อสิ่งต่างๆไม่ว่าจะเป็นความไม่พร้อมของตนเองต่อการฝึกปฏิบัติงาน เนื่องจากพิจารณาว่าความสามารถของตนเองจำกัด	45	95.74
7	ทำตนเองให้มีความสุขกับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ	45	95.74

* ตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวทางด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาทั้งหมด ให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อทำอะไรผิดพลาดสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บำบัด รองลงมานักศึกษาจำนวน 46 คน ร้อยละ 97.87 ใช้วิธีการปรับตัวดังต่อไปนี้ พยายามเตรียมตัวเองให้พร้อมต่อการฝึกปฏิบัติงานเพื่อลดความวิตกกังวลของตนเอง มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆขณะฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และพยายามควบคุมตนเองให้มีสมาธิที่มั่นคงขึ้น

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาในการปรับตัวด้านการเงิน

n = 47 คน

ลำดับที่	การปรับตัวทางด้านการเงิน*	จำนวน	ร้อยละ
1	ใช้เงินตามฐานะของตนเอง	47	100
2	มีการวางแผนงบประมาณสำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	37	78.72
3	มีการเตรียมเงินไว้สำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	37	78.72
4	พยายามใช้เงินเพื่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่อย่างประหยัด	35	74.46
5	พยายามหาทุนสำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่	22	46.80

* ตอบได้หลายข้อ

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่า การปรับตัวทางด้านการเงิน นักศึกษาทั้งหมดปรับตัวด้วยการใช้เงินตามฐานะของตนเอง รองลงมา จำนวน 37 คน ร้อยละ 78.72 มีการวางแผนงบประมาณสำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และมีการเตรียมเงินไว้สำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ นักศึกษา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 46.80 พยายามหาทุนสำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

จากการศึกษาปัญหาอุปสรรคและการปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ต่อการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกนอกสถานที่พบว่านักศึกษามีการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านสถานที่

ในด้านสถานที่ที่มึ้นักศึกษาบางส่วนเสนอความคิดเห็นว่า ควรมีการจัดหาสถานที่พักให้ เพราะจะได้ลดค่าใช้จ่ายลง และต้องการที่พักที่ดีมีความปลอดภัย ในกรณีที่โรงพยาบาลไม่มีที่พัก ให้ควรมีการติดต่อห้องพักให้นักศึกษาอย่างชัดเจน เป็นหอพักที่มีคุณภาพราคาไม่สูงมากนัก ดังตัวอย่างคำพูดดังต่อไปนี้ “อยากให้งำซั้บ CI ในการจัดหาที่พักหรือแนะนำที่พักที่คำนึงถึงความปลอดภัย ความประหยัดและการเดินทางสะดวก เพราะชีวิตส่วนมากในการฝึกงานจะได้พักผ่อน และเป็นส่วนตัวเมื่อกลับมาหอ เมื่อที่หอมีปัญหา มักส่งผลต่อสุขภาพจิต การนอนและการเงิน ” ในทางตรงกันข้ามมีนักศึกษาบางส่วนที่พึงพอใจในสถานที่พักทั้ง 2 ช่วง ดังคำกล่าวที่ว่า “ เนื่องจากการฝึกปฏิบัติงานในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 เป็นที่น่าประทับใจมาก ทั้งเรื่องสถานที่ ที่ CI เพื่อนร่วมฝึกงาน แต่ควรจัดหา(ถ้าเป็นไปได้) ที่พักภายในเขตโรงพยาบาลเพื่อรองรับนักศึกษาฝึกงานให้มีความสะดวกและประหยัดเงินมากขึ้น ”

สำหรับสถานที่ในการฝึกงานนักศึกษาบางคนเสนอว่าสถานที่ฝึกงานฝ่ายจิตมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการหาประสบการณ์ของนักศึกษาทำให้บางคนขาดโอกาสในการฝึกงานฝ่ายจิต และที่ทำข้อสอบจะได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อนที่ไปฝึกงานฝ่ายจิตมาจริงๆ ถึงแม้ว่าจะอ่านหนังสือแต่ไม่ได้ลงมือปฏิบัติ อาจขาดประสบการณ์ในการไปทำงานและมีปัญหาเกิดขึ้นได้และในการตกลงในการเลือกสถานที่บางคนกล่าวว่าควรมีการตกลงในการเลือกสถานที่กับเพื่อนๆ ให้ได้ข้อยุติที่ดีขึ้น

2. ด้านระยะเวลาการฝึกงาน

ใน ด้านระยะเวลาการฝึกงานนักศึกษาบางคนให้ข้อเสนอแนะว่าอยากให้มึ้นช่วงเวลาพักระหว่างฝึกงาน 2 ที่ ประมาณ 3-4 วันจะได้มีเวลาเก็บของและเตรียมตัวบางคนเสนอว่าควรฝึกงานเร็วกว่านี้ 1 สัปดาห์ เพื่อให้เสร็จก่อนช่วงเทศกาลสงท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เพราะการเดินทางลำบาก ไม่มีรถ ดังคำกล่าวดังต่อไปนี้ “อยากให้เริ่มฝึกงานเร็วกว่านี้สัก 1 อาทิตย์ เนื่องจากเดือนธันวาคมเป็นช่วงการเดินทางที่วุ่นวาย ผู้คนทั้งประเทศเตรียมพร้อมเดินทางกลับ หากเราเดินทางกลับก่อนช่วงเทศกาลนั้นจะช่วยให้นักศึกษาที่ข่นข้าวของใช้ สำหรับ 2 เดือนสะดวกสบายมากขึ้น ไม่กังวลกับการจองตัวแต่เนิ่นๆ เพราะจะ โยงไปสู่การหมุนเงินไม่ทัน ”

นักศึกษาบางส่วนเสนอความคิดเห็นว่าน่าจะมีการฝึกงานนอกสถานที่เพิ่มขึ้น โดยอาจแบ่งเป็นช่วงปี 3 สองเดือน และปี 4 สองเดือน เพื่อที่นักศึกษาจะได้ประสบการณ์มากขึ้น มีความรู้และปรับตัวได้มากขึ้น ทำให้ต้องฝึกในการอยู่ด้วยตนเอง พึ่งตนเองให้มากที่สุด และนักศึกษาจะมีการพัฒนาตนเองมากกว่าที่อยู่กับอาจารย์

นักศึกษาบางส่วนเสนอว่าช่วงเวลาที่ฝึกงานที่คณะควรมีความเข้มข้นมากกว่านี้ในส่วนของฝ่ายขายและฝ่ายเด็กสำหรับฝ่ายจิตและฝ่ายสูงอายุก็เข้มข้นคืออยู่แล้วและระยะเวลาในการเดินทางระหว่างช่วงรอยต่อช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 ควรมากกว่านี้เพราะนักศึกษาที่ฝึกงานใน 2 ช่วงที่ระยะทางไกลมากอาจประสบปัญหาเดินทางไม่ทัน บางที่น้ำท่วมแต่ต้องรีบกลับมาให้ทัน

3. ด้านงบประมาณ

นักศึกษาบางคนให้ความคิดเห็นว่ามีปัญหาเรื่องการเงินอย่างมาก และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย

4. ด้านวิชาการ (ความรู้ / ประสบการณ์ที่ได้รับ / CI)

ในด้านวิชาการในส่วน ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับนักศึกษาให้ข้อคิดเห็นว่าการฝึกงานนอกสถานที่ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และความรู้มากมาย อาจพูดได้ว่าได้ประสบการณ์มากกว่าฝึกในเชิงใหม่ แต่ในขณะเดียวกันนักศึกษาบางส่วนให้ข้อเสนอแนะว่าที่ฝึกงานบางที่ให้งานมากเกินไป เพราะนอกจากจะฝึกงานแล้วยังต้องทำเอกสารอีกเยอะมาก และอาจลดภาระลงเช่นแบบบันทึกปฏิบัติงาน (เล่มฟ้า) ไม่ควรให้คิด Case study เพราะเป็นงานที่ซ้ำซ้อนอยากให้ทำเป็น case study และนำมาอภิปรายให้เพื่อนฟัง ซึ่งคิดว่าเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้กันได้ ในส่วนความรู้ที่อยากได้เพิ่มเติมนักศึกษาเสนอว่าควรมีการทำ Lab กระตุ้นกลิ่นมากขึ้น

ในส่วนของอาจารย์ผู้ควบคุมการปฏิบัติงานนอกสถานที่ (CI) นักศึกษาบางส่วนให้ข้อคิดเห็นว่าเป็นบางสถานที่อยากให้ CI ให้ความเอาใจใส่และให้ความรู้ทางวิชาการมากกว่านี้ ตอบคำถามให้ชัดเจน และให้ความเป็นกันเองเพิ่มขึ้น แต่ในบางสถานที่ CI ให้ความรู้เต็มที่และมีความเป็นกันเองกับนักศึกษา สำหรับในกรณีการแจกกรณีตัวอย่างอยากให้มีการแจกหลากหลายมากขึ้น และการให้คะแนนของ CI ในแต่ละที่ไม่เท่ากัน

5. ด้านความพร้อมของนักศึกษา

ในด้านความพร้อมของนักศึกษา นักศึกษาบางคนยังมีความประหม่าและไม่มั่นใจในการฝึกปฏิบัติงาน อยากให้อาจารย์บอกข้อมูลสถานที่ฝึกงานให้ละเอียดพร้อมทั้งวัฒนธรรมของสถานที่ฝึกงาน เพราะค่อนข้างมีปัญหาในการปรับตัวให้เข้ากับที่ฝึกงานทั้งสองที่ เพราะค่อนข้างมีผู้ช่วยที่ต่างกัน รวมไปถึงข้อมูลความปลอดภัยของสถานที่ฝึกงานทั้งด้านสถานที่พัก ความน่าเชื่อถือและ

ไว้วางใจของCI และนักศึกษาบางส่วนเสนอว่าการฝึกงานนอกสถานที่จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องทักษะมากกว่านี้

6. ด้านการประเมินผล

ในด้านการประเมินผล หลังการฝึกงานนอกสถานที่ ควรมีการประชุมประเมินผลระหว่าง นักศึกษา กิจกรรมบำบัดกับอาจารย์ นำปัญหาของนักศึกษาในสถานที่ฝึกงานมาอภิปรายร่วมกัน เปลี่ยนลักษณะการให้เกรดคะแนนเป็นลักษณะผ่านและไม่ผ่านมากกว่า เพราะว่าลักษณะการฝึกงานควรจะได้รับความรู้จากที่ CI มากกว่าที่จะคอยถามความรู้จากเรา บางทีเราจะไม่รู้ในสิ่งที่ทำถูกต้องหรือไม่ ควรสะท้อนให้นักศึกษาทราบด้วย

7. ด้านอาจารย์นิเทศงาน

บางที่อาจารย์ไม่ได้ไปนิเทศงาน อยากทราบว่าสถานที่ที่ฝึกงานมีอาจารย์ภาควิชาท่านใดไป นิเทศตั้งแต่ก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ เพราะนักศึกษาไม่ทราบว่าอาจารย์ท่านใดจะไป นิเทศเวลาที่อาจารย์ไม่ได้ไปนิเทศไม่ทราบว่าจอร์เรียนหรือติดตามอาจารย์ท่านใด อยากให้อาจารย์ให้ความสำคัญกับการนิเทศงานมากกว่านี้ อาจารย์บางท่านใส่ใจดี บางท่านละเลย อยากให้มีมาตรฐานเดียวกัน นักศึกษาจะทำการเปรียบเทียบกันต้องการความเท่าเทียมกันและใส่ใจมากกว่านี้ อาจารย์นิเทศงานไม่นิเทศในช่วงเวลาที่กำหนดไว้ตามแผนการสอน ในกรณีโทรศัพท์นิเทศควรแยก ครั้งกับการโทรคุยกับ CI หรือโทรเข้าโทรศัพท์ส่วนตัวเนื่องจากนักศึกษาไม่กล้าเสนอความคิดเห็น ต่อหน้า CI นอกจากนั้นอยากให้อาจารย์บอกเกี่ยวกับข้อมูลลักษณะของโรงพยาบาลเพิ่มเติม

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการวิจัยศึกษาปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษานักศึกษากิจกรรมนำบัดชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 (ปฏิบัติการ ทางกิจกรรมบำบัด 3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 57 คน ได้รับตอบกลับทั้งหมด 47 คนพบว่า โดยรวมนักศึกษามีปัญหาด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกงานนอกสถานที่อยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีปัญหาด้านความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง 5 ข้อคือ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานก่อนออกปฏิบัติ ข้อมูลเกี่ยวกับที่พักในสถานที่ฝึกงาน ความรู้พื้นฐานทางทฤษฎี ทักษะในการฝึกปฏิบัติก่อนฝึกปฏิบัติงาน และระยะในการเตรียมตัวฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ส่วนหัวข้ออื่นๆมีปัญหาในระดับน้อย อาจเนื่องมาจากเมื่อศึกษาชั้นปีที่ 4 ได้ผ่านการเรียนทฤษฎีต่างๆ ทางกิจกรรมบำบัดตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 ซึ่งเนื้อหาจำนวนมากจึงส่งผลให้ไม่แน่ใจตนเองว่าตนเองมีความพร้อมทางทฤษฎีหรือไม่จึงประเมินอยู่ในระดับกลางๆ ส่วนทักษะในการฝึกปฏิบัติงานนั้นนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกในกระบวนวิชา 513341 และ 513443 รวมทั้งสิ้น 12 หน่วยกิต (ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์, 2542) นักศึกษาอยู่ในช่วงสร้างทักษะการปฏิบัติงานซึ่งอาจส่งผลไม่เชื่อมั่นในทักษะการปฏิบัติของตนเอง แต่อย่างไรก็ตามนักศึกษาก็ยังมีประสบการณ์จากทั้งสองกระบวนวิชาดังกล่าวจึงทำให้ประเมินปัญหาดังกล่าวในระดับปานกลาง

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ (Clinical instructor: CI) ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์กับเพื่อน ปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนักศึกษาและปัญหาเกี่ยวกับการเงิน พบว่า โดยรวมนักศึกษาอยู่ในระดับน้อยถึงน้อยที่สุด จะเห็นได้ว่านักศึกษามีปัญหาน้อยถึงน้อยมาก อาจเนื่องมาจากการจัดการของกระบวนวิชาได้มีการจัดประชุมชี้แจงอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาและอาจารย์ CI ได้มีโอกาสพบปะพูดคุยวางแผนการฝึกปฏิบัติงาน และมีการนำเสนอตารางการฝึกปฏิบัติงานล่วงหน้าเพื่อให้ นักศึกษาได้เตรียมตัวล่วงหน้าก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน และในส่วนปัญหาความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานนั้นอยู่ในระดับน้อยที่สุด อาจเนื่องมาจากการจัดการของกระบวนวิชาให้นักศึกษามีโอกาสที่จะเลือกเพื่อนที่ร่วมฝึกปฏิบัติงานเอง ทำให้เพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ส่วนใหญ่เป็นเพื่อนที่สนิทสนมกัน รู้นิสัยใจคอดีอยู่แล้ว สำหรับปัญหาทางการเงินพบว่านักศึกษามีปัญหาน้อยที่สุด ส่วนใหญ่นักศึกษามาจากครอบครัวที่มีสถานภาพอยู่ด้วยกันและรายได้ของครอบครัว ส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.34 มีรายได้มากกว่า 15,000 ต่อเดือน สอดคล้องกับ ไพฑูรย์สินลารัตน์ (2523) กล่าวว่าลักษณะของผู้ที่เข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่ามีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจดีกว่าบุคคลอื่นๆ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาด้วยแล้วสภาพนี้ยัง

ชัดเจนขึ้น การอุดมศึกษาเท่าที่เป็นมาในอดีตนั้นมักจะตกแก่เด็กที่มาจากครอบครัวที่อุดมสมบูรณ์หรือครอบครัวของคนชั้นสูง ซึ่งสามารถจะส่งลูกเข้าเรียนในโรงเรียนประถมและมัธยมที่ด้อยเสียค่าใช้จ่ายสูงและมีคุณภาพดีเพื่อเป็นหลักประกันที่จะให้ลูกเข้าวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดสำหรับผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมดีไปโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้เนื่องจากการแข่งขันให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเป็นเวลานานส่วนใหญ่ครอบครัวและนักศึกษาเองได้มีการวางแผนการเงินไว้ล่วงหน้า นอกจากนี้ทางคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้มีการจัดสรรทุนการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ให้กับนักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์จึงส่งผลให้นักศึกษามีปัญหาทางการเงินน้อยที่สุด แต่อย่างไรก็ตามทางด้านการเงินในการสนับสนุนจากคณะนักศึกษาต้องการให้มีมากกว่านี้

จากผลการวิจัยในด้านการปรับตัวของนักศึกษา พบว่า

ด้านการปรับตัวด้านด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกงานนอกสถานที่ ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 97.87 มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงานกระบวนวิชา 51344 มากกว่ากระบวนวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341 และ 513443 ร้อยละ 93.61 พยายามปรับตัวให้เข้ากับสถานที่พักขณะฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ เช่น กรณีอยู่ในที่เปลี่ยวจะไม่กลับหอพักฝึก ร้อยละ 85.10 มีการปรับตัวด้านความพร้อมโดยศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของสถานที่ฝึกปฏิบัติงานก่อนฝึกปฏิบัติมากขึ้น ร้อยละ 82.7 ปรับตัวโดยเตรียมความรู้ทางทฤษฎีก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน เช่น ทบทวนจากตำรา

ด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ CI นักศึกษาทั้งหมดมีการปรับตัวด้วยการเคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือคำสั่งอาจารย์ CI และพยายามสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ CI ร้อยละ 91.48 มีการปรับตัวด้วยการทำงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ร้อยละ 87.23 เข้าพบและขอเวลาปรึกษากับอาจารย์ CI กรณีที่พบปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นขณะฝึกปฏิบัติงาน ร้อยละ 85.10 พยายามปรับตัวโดยมีพฤติกรรมที่เหมาะสมคือส่งงานตามที่อาจารย์มอบหมายได้ตรงเวลา

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นักศึกษา ร้อยละ 95.74 จะไม่ตำหนิเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกต้องเพื่อรักษาสัมพันธภาพ ร้อยละ 91.48 ปรับตัวด้วยการไม่เก็บเรื่องที่ถกเถียงกับเพื่อนขณะฝึกปฏิบัติมาคิดเพื่อให้เกิดความสบายใจ ร้อยละ 89.36 ปรับตัวเข้าเพื่อนด้วยการปรึกษาหารือและขอคำแนะนำจากเพื่อนเสมอเมื่อมีปัญหาพร้อมฝึกปฏิบัติงานและมีการอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกับเพื่อนเสมอ

ด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาทั้งหมดมีการปรับตัวด้วยการให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อทำอะไรผิดพลาด สร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บำบัด ร้อยละ 97.87 ปรับตัวพยายามเตรียมตัวเองให้พร้อมต่อการฝึกปฏิบัติงานเพื่อลดความวิตกกังวลของตนเอง ปรับตัวให้มีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆขณะฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และพยายามควบคุมตนเองให้มีสมาธิมั่นคงขึ้น

ด้านการเงิน นักศึกษาทั้งมีการปรับตัวเกี่ยวกับการเงินด้วยการใช้เงินตามฐานะของตนเอง รองลงมาร้อยละ 78.72 มีการเตรียมเงินไว้สำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ และมีการวางแผนงบประมาณสำหรับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

จากผลการศึกษาดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่มีการรับรู้และเข้าใจตนเอง ในการปรับตัวได้ดี อาจเนื่องมาจากโดยทั่วไปผู้เรียนในระดับอุดมศึกษามีสติปัญญาดี เพราะได้ผ่านการคัดเลือกมามาก เป็นผู้มีอุดมคติสูง มีความหวังดีต่อสังคม สนใจสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2523) กล่าวว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นผู้ยึดคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของ สังคมพอควร “นักศึกษาเกือบทั้งหมดจะยึดถือคุณธรรมที่เป็นมาตรฐานของสังคม พวกเขานับถือ ความจริงใจ ความซื่อสัตย์ ความภักดี ในฐานะที่เป็นมาตรฐานความประพฤติของคนดีทั่วไป” ทศนคติและค่านิยมของนักศึกษาที่มีต่อตนเอง เพื่อน สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยและสังคมจึง เป็นไปในทางที่ดี (Positive) เป็นส่วนใหญ่ จึงส่งผลให้เกิดการปรับตัวที่ดี ใช้เหตุและผลในการ ปรับตัวให้เข้าสถานการณ์ที่ตนเองจะต้องเผชิญ สัมพันธ์กับพัฒนาการทางด้านการคิดในช่วง วัยรุ่นตอนปลายที่มีพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์ ดังที่ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2540) กล่าวว่า ช่วงวัยรุ่นตอน ปลายอายุระหว่าง 18-25 ปี กระบวนการพฤติกรรมก่อนไปทางเป็นผู้ใหญ่ มีการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ทางร่างกายอย่างเต็มที่ เป็นช่วงเปลี่ยนวิถีชีวิตทางสังคม อารมณ์ จิตใจ ความใฝ่ฝัน ปราศรัย ฯลฯ ความเปลี่ยนแปลงและความเป็นไปต่างๆ ในระยะวัยรุ่นเด็กจะมีความเจริญเติบโตทางสมองถึงขีด เต็มที่ จึงสามารถคิดได้ในทุกๆแบบและทุกๆ แบบของวิธีคิด หากเด็กได้รับการศึกษาอบรมมาตาม ขั้นตอนด้วยดี ระยะนี้เป็นระยะที่เด็กจะแสดงความสามารถอย่างชัดเจนและเห็นความแตกต่าง ของเด็กวัยนี้กับวัยอื่นๆ ได้ชัด การเรียนรู้เรื่องยากๆ เรื่องที่เป็นนามธรรมซับซ้อน เด็กก็สามารถ เข้าใจได้

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ของนักศึกษา กิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่ และเพื่อศึกษาการปรับตัวของนักศึกษา กิจกรรมบำบัดต่อการฝึกปฏิบัติทางคลินิกนอกสถานที่ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนในรายวิชา 513444 (ปฏิบัติการ ทางกิจกรรมบำบัด 3) ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 จำนวน 57 คน ด้านดังต่อไปนี้ ด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ด้านปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ ด้านบุคลิกภาพ และด้านการเงิน มีนักศึกษาตอบแบบสอบถามกลับจำนวน 47 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษา 4 ด้าน ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของ Likert โดยกำหนดไว้ 5 ระดับ ตอนที่ 3 การปรับตัวของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ ใช่หรือไม่ใช่ ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด (Open ended) การเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

จากการวิจัยปัญหาอุปสรรคและการปรับตัวของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 ต่อการฝึกปฏิบัติงานทางคลินิกนอกสถานที่ ผลวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 76.60 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 21-22 ปี ร้อยละ 74.46 มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคเหนือ ร้อยละ 70.21 สถานภาพสมรสของผู้ปกครองนักศึกษาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 72.34 บิดามารดาส่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ รายได้ของบิดาและมารดามากกว่าเดือนละ 15,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 54.34 นักศึกษาเข้าเรียนโดยวิธีสอบส่วนกลาง ร้อยละ 80.85 เลือกเข้าศึกษาต่อสาขากิจกรรมบำบัดเป็นอันดับที่ 1 ร้อยละ 45.65 มีผลการเรียน (GPA) รวมตั้งแต่เริ่มศึกษาถึงภาคการศึกษาที่ 1/2548 ระหว่าง 2.51-3.5 ร้อยละ 82.97

2. ปัญหาของนักศึกษา

ด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกงานนอกสถานที่อยู่ในระดับน้อย

ด้านปัญหาเกี่ยวกับอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน โดยรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ด้านบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในระดับน้อย

3. การปรับตัวของนักศึกษา

การปรับตัวของนักศึกษาในด้านความพร้อมก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 97.87 มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงานมากขึ้นกว่ากระบวนการวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341, 513443

การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับอาจารย์ นักศึกษาทั้งหมดมีการปรับตัวด้วยการเคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือคำสั่งของอาจารย์ CI และพยายามสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ CI

การปรับตัวทางด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน นักศึกษาจำนวน 45 คน ร้อยละ 95.74 ปรับตัวเข้ากับเพื่อนโดยไม่ตำหนิเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ

การปรับตัวทางด้านบุคลิกภาพ นักศึกษาทั้งหมด ให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อทำอะไรผิดพลาดสร้างความเชื่อมั่นให้ตนเองมีความน่าเชื่อถือในฐานะผู้บําบัด

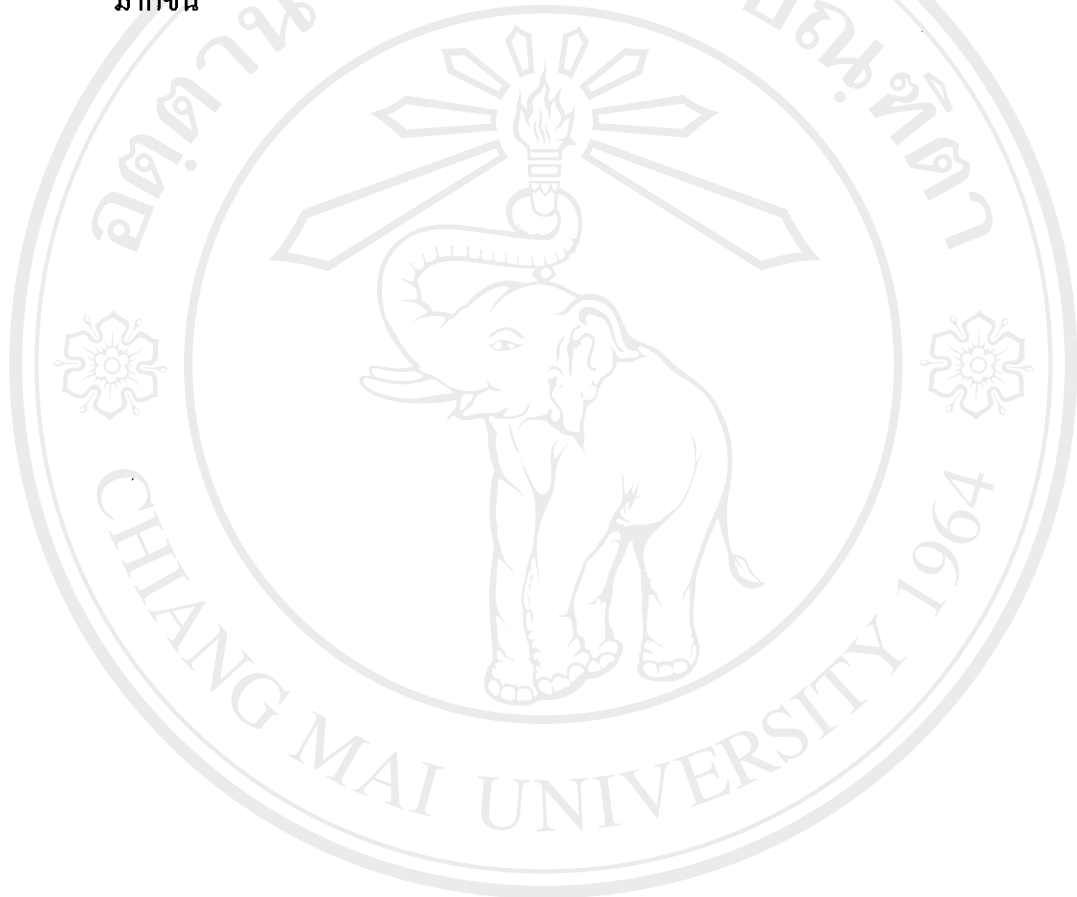
การปรับตัวทางด้านการเงิน นักศึกษาทั้งหมดปรับตัวด้วยการใช้เงินตามฐานะของตนเอง

4. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเป็นประเด็นต่างๆ ได้แก่ ด้านสถานที่ต้องการให้สถานที่ฝึกปฏิบัติงานมีการจัดสวัสดิการด้านที่พักให้ละต้องการที่พักที่ดีมีความปลอดภัย ด้านระยะเวลาการฝึกงานนักศึกษาอยากให้เริ่มต้นฝึกปฏิบัติงานเร็วขึ้นประมาณ 2 อาทิตย์ เพื่อให้เสร็จก่อนช่วงเทศกาลสงกรานต์ปีเก่าต้อนรับปีใหม่ และต้องการให้เพิ่มช่วงเวลาฝึกปฏิบัติงานของกระบวนการวิชา 513444 ยาวนานมากกว่านี้ ในด้านวิชาการในส่วน ความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ นักศึกษาให้ข้อคิดเห็นว่าการฝึกงานนอกสถานที่ทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์และความรู้มากมาย ในด้านความพร้อมของนักศึกษา นักศึกษาบางคนยังมีความประหม่าและไม่มั่นใจในการฝึกปฏิบัติงาน อยากให้อาจารย์บอกข้อมูลสถานที่ฝึกงานให้ละเอียดพร้อมทั้งวัฒนธรรมของสถานที่ฝึกงาน ด้านการประเมินผล หลังการฝึกงานนอกสถานที่ ควรมีการประชุมประเมินผลระหว่างนักศึกษากิจกรรมนำบ้ดกับอาจารย์ ด้านอาจารย์นิเทศงานอาจารย์ที่นิเทศงานบางท่านไม่ใส่ใจนักศึกษาเท่าที่ควร บางท่านไม่ไปนิเทศงานเลย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการจัดโครงการจัดประชุมชี้แจงอาจารย์ควบคุมการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ อย่างสม่ำเสมอเพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาในการออกไปฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่
2. คณะควรมีการสนับสนุนทุนฝึกงานนอกสถานที่อย่างสม่ำเสมอเพื่อเอื้อให้นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์สามารถฝึกงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ
3. ควรให้ความสำคัญกับการนิเทศงานแก่นักศึกษาให้มากขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้น

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

เลขหมู่.....
 สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ หล้าสุวรรณ. (2542). สุขภาพจิตในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร.

กรรณิการ์ ภูประเสริฐ. (2538). การศึกษาปัญหาทางพฤติกรรมเกี่ยวกับการปรับตัวและความ
ต้องการ การให้บริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาที่พักในหอพัก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
(รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

กันยา สุวรรณแสง. (2536). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
งานบริการวิชาการชุมชน. (2544). เรียนอะไรในคณะเทคนิคการแพทย์. เชียงใหม่ : คณะเทคนิค-
การแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชวนพิศ ทองทวี. (2522). จิตวิทยาการศึกษา. ขอนแก่น : ศิริภรณ์ออฟเซต.

จิระ ทองเหลือ. (2542). ความต้องการการบริการให้คำปรึกษาของนักศึกษาชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ทวีป ศิริวิศรี และสมทรัพย์ สุขอนันต์. (2527). การปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัย
ศิลปากร วิทยาเขตราชวังสนามจันทร์ นครปฐม. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). รายงานประจำปี 2543 ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : อมรินทร์
พรินต์ติ้งลิขซิ่ง.

ทบวงมหาวิทยาลัย. (2543). กิจกรรมนิสิตนักศึกษาเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมสำหรับ
บัณฑิตอุดมคติไทย. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย.

ทองหล่อ วงษ์อินทร์. (2523). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูเพชรบุรี วิทยาลัยการณ.

ทัศนีย์ ปุวรรณ์. (2540). สภาพปัญหาของนักศึกษา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กับ
ความต้องการบริการแนะแนวและให้คำปรึกษา. (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่ :
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

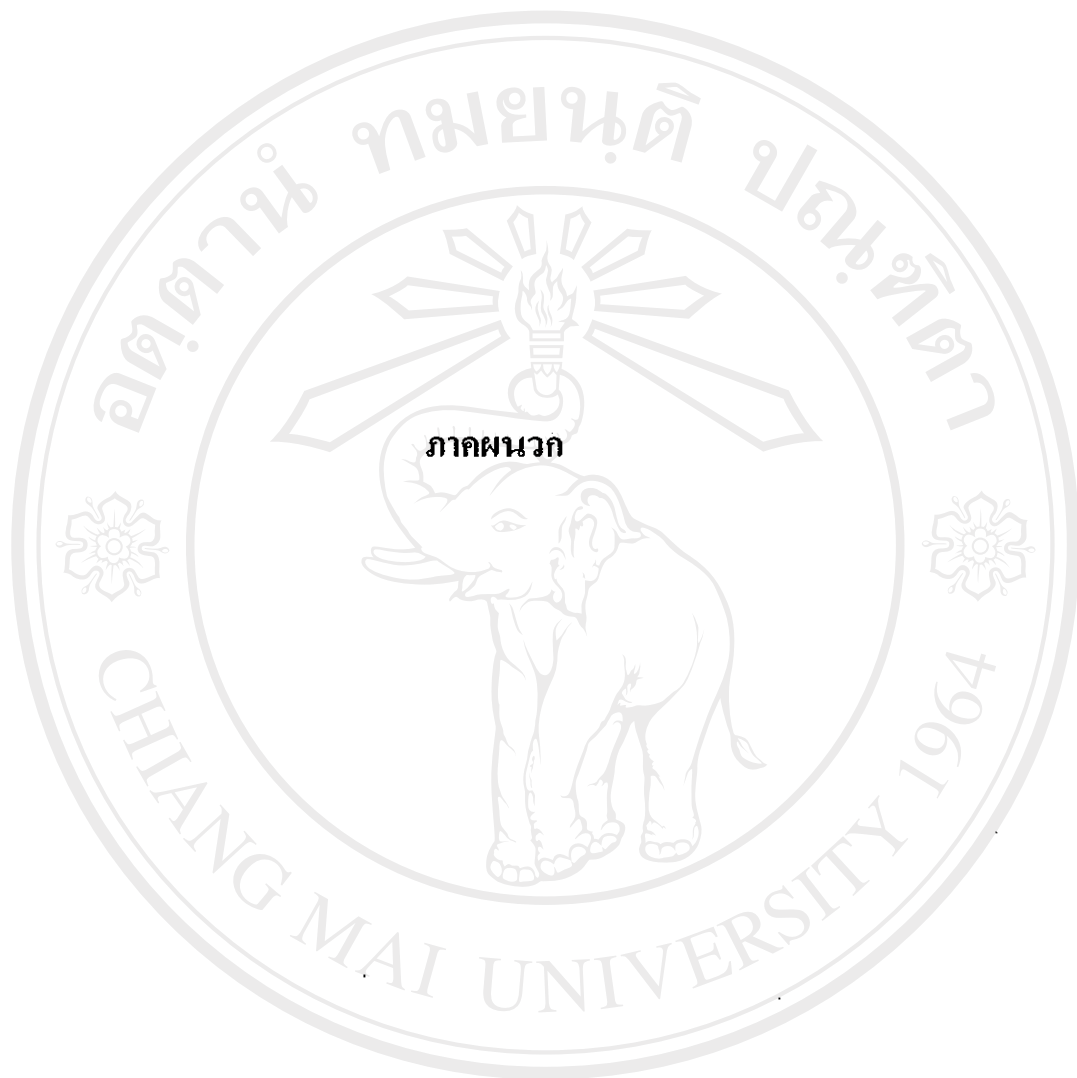
นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2526). การสำรวจปัญหานักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร. (รายงานการวิจัย).
กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ไพฑูรย์ ตินลารัตน์. (2523). หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์. (2542). หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา

กิจกรรมบำบัด ปรับปรุง พ.ศ. 2542. เชียงใหม่ : คณะเทคนิคการแพทย์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- มาลินี จุฑะรพ. (2539). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรพัฒนา.
- ลักขณา สรวิวัฒน์. (2544). จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : โอเคเียนสโตร์.
- ลักขณา ดันดีสีปกร. (2538). ปัญหาเบื้องต้นของนักศึกษาชั้นปีที่ 1. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2530). งานบุคลากรนิสิต นักศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วาสนา ใจคำแปง. (2543). ปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาสาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภนิษฐ์ วัฒนธาดา. (2518). คู่มือจิตวิทยา ทฤษฎีและปฏิบัติ. อยุธยา : โรงพิมพ์เทียนวัฒนา.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย . เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรางค์ จันทร์อม. (2527). สุขวิทยาจิต. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อรชร ดิลกอุดมชัยกุล. (2530). ความคาดหวังต่อสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการปรับตัวของตนเอง : ศึกษาเฉพาะกรณีผู้รับการอบรมสถานสงเคราะห์หญิง บ้านเกร็ดตระการ. วิทยานิพนธ์ สังคมสงเคราะห์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Björklund A. (2000). Occupational Therapy Students' paradigm: A passage from beholder to practitioner. *Australian Journal of Occupational Therapy*, 47, 97-109.
- Ceowe JM and Mackenzie L. (2002). The influence of fieldwork on the preferred future practice areas of final year occupational therapy students. *Australian Occupational Therapy Journal* 49, 25-36.

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่พิจารณาความสมบูรณ์ ความเหมาะสมของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามปัญหาและการปรับตัวของนักศึกษา ประกอบไปด้วย อาจารย์ประจำภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 3 ท่านดังรายนามดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์วรรณิกา บุญระยอง
2. รองศาสตราจารย์เทียม ศรีคำจักร์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เมธิศา พงษ์ศักดิ์ศรี

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

ปัญหาและการปรับตัวต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่
ของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อใช้สำรวจความคิดเห็นของนักศึกษากิจกรรมบำบัดชั้นปีที่ 4 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อจะได้ถามถึงปัญหาและการปรับตัวต่อการฝึกปฏิบัติงานภายนอกสถานที่ กระบวนวิชา 513444 ซึ่งแบบสอบถามมีอยู่ 4 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา
- ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษา
- ตอนที่ 3 การปรับตัวของนักศึกษา
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกงานนอกสถานที่

เพื่อให้การศึกษานี้เป็นผลสะท้อนข้อเท็จจริงมากที่สุด จึงต้องอาศัยความช่วยเหลือและความร่วมมือจากนักศึกษา ในการตอบแบบสอบถามฉบับนี้ให้ครบสมบูรณ์ทุกข้อและตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ข้อมูลที่รวบรวมได้ในครั้งนี้จะเก็บไว้เป็นความลับ ซึ่งจะไม่มีผลกระทบใดๆต่อนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถาม ผลที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาและเป็นแนวทางในการปฐมนิเทศนักศึกษาก่อนออกไปฝึกปฏิบัติงานครั้งต่อไป

คณะผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

คำชี้แจง : โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. อายุ.....ปี.....เดือน

3. ภูมิลำเนา

☐ ภาคเหนือ

☐ ภาคกลาง

☐ ภาคใต้

☐ ภาคตะวันออก

☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. สถานภาพของบิดา-มารดา

☐ อยู่ด้วยกัน

☐ บิดาถึงแก่กรรม

☐ แยกกันอยู่

☐ มารดาถึงแก่กรรม

☐ หย่า

☐ ถึงแก่กรรมทั้งคู่

5. อาชีพบิดา (สำหรับนักศึกษาที่มีบิดา)

☐ รับราชการ

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ค้าขาย-ธุรกิจ

☐ เกษตรกรรม

☐ รับจ้าง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ

6. อาชีพของมารดา (สำหรับนักศึกษาที่มีมารดา)

☐ รับราชการ

☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ

☐ ค้าขาย-ธุรกิจ

☐ เกษตรกรรม

☐ รับจ้าง

☐ อื่นๆ (โปรดระบุ

7. รายได้ของบิดา-มารดา (โดยประมาณ)

☐ น้อยกว่า 5,000 บาท/เดือน

☐ 5,000 – 10,000 บาท/เดือน

☐ 10,001 – 15,000 บาท/เดือน

☐ 15,001 – 20,000 บาท/เดือน

☐ มากกว่า 20,000 บาท/เดือน ขึ้นไป

8. ท่านเลือกเข้าเรียนสาขาวิชากิจกรรมบำบัดโดยวิธีใด

☐ โครงการเรียนดี

☐ สอบกิจกรรมบำบัดพิเศษ

☐ สอบได้โควตาภาคเหนือ

☐ สอบส่วนกลาง

9. ในการสมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัย ท่านเลือกกิจกรรมบำบัดเป็นอันดับที่เท่าใด

☐ อันดับที่ 1

☐ อันดับที่ 2

☐ อันดับที่ 3

10. เหตุใดท่านจึงเลือกเรียนสาขากิจกรรมบำบัด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ บิดา-มารดาอยากให้เรียน ☐ จบแล้วหางานทำง่าย
☐ มีใจรักในวิชาชีพนี้ ☐ อยากได้ปริญญา (สาขาวิชาอะไรก็ได้)
☐ สอบติดโดยบังเอิญ ☐ เพื่อหาแนวทางสอบเข้าคณะอื่นในปีหน้า
☐ เพื่อหาแนวทางในการย้ายสาขาวิชาอื่นในคณะเทคนิคการแพทย์
☐ อื่นๆ (โปรดระบุ.....)

11. ผลการเรียน (GPA) รวมของท่านตั้งแต่เริ่มศึกษาถึงภาคการศึกษาที่ 1/2548

- ☐ น้อยกว่า 1.00 ☐ 1.00 – 1.50
☐ 1.51 – 2.00 ☐ 2.01 – 2.50
☐ 2.51 – 3.00 ☐ 3.01 – 3.50
☐ 3.51 – 4.00

12. ผลการเรียนกระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513341

- ☐ A ☐ B+ ☐ B ☐ C+ ☐ C
☐ D+ ☐ D

13. ผลการเรียนกระบวนวิชาฝึกปฏิบัติ 513443

- ☐ A ☐ B+ ☐ B ☐ C+ ☐ C
☐ D+ ☐ D

ตอนที่ 2 ปัญหาของนักศึกษา

คำชี้แจง แบบสอบถามปัญหานี้ ไม่ใช่แบบทดสอบแต่เป็นรายการปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่ โปรดอ่านรายการแต่ละหัวข้อแล้วพิจารณาว่านักศึกษามีปัญหาตามรายการนั้นมากน้อยเพียงใด โดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ให้ตรงกับระดับปัญหาของนักศึกษาให้มากที่สุดและโปรดตอบให้ครบทุกข้อ ระดับของปัญหามีดังนี้

0	หมายความว่า	ไม่มีปัญหาหรือไม่พบปัญหา
1	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
2	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
3	หมายความว่า	มีปัญหাপานกลาง
4	หมายความว่า	มีปัญหามาก
5	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด

* หมายเหตุ กรณีต้องการระบุข้อมูลเพิ่มเติม

[illegible]

ตอนที่ 3 การปรับตัวของนักศึกษา

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่องขวามือที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

ข้อที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่
	การปรับตัวทางด้านการพร้อม		
1	ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อมูลของสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน ก่อนออกฝึกปฏิบัติมากขึ้น		
2	ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการวิชา 513444 มากขึ้น		
3	เตรียมความรู้ทางทฤษฎีก่อนออกฝึกปฏิบัติงาน เช่น ทบทวนจากตำรา		
4	มีความตั้งใจในการฝึกปฏิบัติงานมากขึ้นกว่ากระบวนการวิชาฝึกปฏิบัติงาน 513341, 513443		
5	พยายามปรับตัวให้เข้ากับสถานที่พัก ได้แก่ กรณีอยู่ในที่เปลี่ยวจะไม่กลับหอพัก คือ เป็นคัน		
	การปรับตัวทางด้านการสัมพันธ์กับอาจารย์		
6	เข้าพบและขอเวลาปรึกษากับอาจารย์ CI กรณีที่พบปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นขณะฝึกปฏิบัติงาน		
7	เคารพและปฏิบัติตามข้อเสนอแนะหรือคำสั่งของอาจารย์ CI		
8	พยายามสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับอาจารย์ CI		
9	ทำงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายอย่างครบถ้วนสมบูรณ์		
10	ส่งงานตามที่อาจารย์ CI มอบหมายได้ตรงเวลา		
	การปรับตัวด้านความสัมพันธ์กับเพื่อน		
11	เมื่อมีเรื่องถกเถียงกับเพื่อนขณะฝึกปฏิบัติงาน ต้องเก็บมาคิดและไม่สบายใจเป็นเวลานาน		
12	พูดคุยกับเพื่อนถึงความเป็นอยู่ทางบ้านของตนเอง		
13	อภิปรายและแสดงความคิดเห็นเรื่องการฝึกปฏิบัติงานและการอยู่ร่วมกันกับเพื่อนๆเสมอ		
14	ขอคำแนะนำเพื่อนร่วมฝึกปฏิบัติงานเมื่อเพื่อนทำอะไรไม่ถูกใจ		
15	ปรึกษาวารื้อและขอคำแนะนำจากเพื่อนเสมอเมื่อมีปัญหาขณะร่วมฝึกปฏิบัติงานร่วมกัน		
16	เมื่อมีเรื่องถกเถียงกันกับเพื่อน นักศึกษาจะปรับความเข้าใจกับเพื่อน		
	การปรับตัวด้านบุคลิกภาพ		
17	ให้กำลังใจตนเองเสมอเมื่อทำอะไรผิดพลาด		
18	พยายามเตรียมตัวเพื่อให้พร้อมต่อการฝึกปฏิบัติงานเพื่อลดความวิตกกังวลของตนเอง		
19	เพิกเฉยต่อสิ่งต่างๆไม่ว่าจะเป็นความไม่พร้อมของตนเองต่อการฝึกปฏิบัติงาน เนื่องจากพิจารณาว่าความสามารถของตนเองมีจำกัด ไม่สามารถพัฒนาได้		
20	ทำตนเองให้มีความสุขกับสภาพแวดล้อมใหม่ๆ		

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อการฝึกปฏิบัติงานนอกสถานที่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้วิจัย

1. หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ (ภาษาไทย) สุภาวดี พุฒิน้อย

(ภาษาอังกฤษ) Supawadee Putthinnoi

ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

สังกัดหน่วยงาน ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

E-mail address : supawade_jane@hotmail.com, supawade@chiangmai.ac.th

ประวัติด้านการศึกษา

วุฒิการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา	ปี พ.ศ.ที่สำเร็จ
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	จิตวิทยาการปรึกษา	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2547
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต	ประสาทวิทยาศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	2542
วิทยาศาสตรบัณฑิต	กิจกรรมบำบัด	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2539

สาขาวิชา/ความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง กิจกรรมบำบัดในผู้สูงอายุ

ประวัติการทำงาน

ตำแหน่งหน้าที่	สถานที่ทำงาน	วัน เดือน ปี ที่เริ่มทำงาน	ระยะเวลาปฏิบัติ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2542	2542-ปัจจุบัน

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์ที่ทำงาน 0-5394-9259

ประสบการณ์ด้านวิชาชีพ

วิทยากรภายนอกสถาบัน (ระดับชาติ)

- เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต” ในโครงการผู้นำเยาวชนรักชาติให้กับนักศึกษาชายในสังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน รุ่นที่ 2 จำนวน 100 คน ณ ห้องสอนอบรมค่ายฝึกผู้นำเยาวชนรักชาติ กรมรบพิเศษที่ 5 อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่
- เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเยาวชน” ในโครงการค่ายกีฬากองทัพบกเพื่อเยาวชน ประจำปี 2547 เยาวชนเข้าร่วม จำนวน 50 คน ณ แหล่งชุมนุมนายทหาร กรมรบพิเศษที่ 5 อำเภอแม่อิง จังหวัดเชียงใหม่

3. เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์” “การประชุมกลุ่มย่อยผู้สูงอายุแต่ละชุมชน หรือแต่ละมัสยิด และคัดเลือกผู้นำ” ในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ จัดโดยสมาคม สมาคมมุสลิมเชียงใหม่ ณ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่
4. เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์” และ “การจัดการกับความเหงาและภาวะซึมเศร้าเมื่อยามสูงอายุ” ณ ห้องนพรัฐ โรงแรมสุริวงส์ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดย ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “การค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง” “การกำหนดเป้าหมายชีวิตของตนเอง” “ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น” ณ โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง (เกษตรโยธิน) กรมรบพิเศษที่ 5
6. เป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “การมองโลกที่ดีขึ้น (Positive Thinking) และเป็นวิทยากรปฏิบัติการในเรื่อง “ค้นหาจุดเด่นในตนเอง ทักษะการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น” ในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตบุตรหลานกำลังพลกรมรบพิเศษที่ 5 ครั้งที่ 4 ณ กรมรบพิเศษที่ 5
7. เป็นวิทยากรบรรยายและปฏิบัติการเรื่อง “กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์” และ “การให้คุณค่าการทำกิจกรรมยามสูงอายุ” ณ ห้องนพรัฐ โรงแรมสุริวงส์ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดย ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
8. เป็นวิทยากรบรรยายเรื่อง “สัมพันธ์ภาพเพื่อการทำกิจกรรม” และเป็นวิทยากรปฏิบัติการในเรื่อง “กิจกรรมกลุ่ม” “ระดมความคิดยุทธวิธีในการจัดกิจกรรมกลุ่มสำหรับชมรมผู้สูงอายุ” ในการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ยุทธวิธีในการจัดกิจกรรมกลุ่ม” ณ ห้องนพรัฐ โรงแรมสุริวงส์ อ.เมือง จังหวัดเชียงใหม่ จัดโดย ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
9. เป็นวิทยากร โครงการสานสัมพันธ์เยาวชนไทยพุทธและมุสลิม จังหวัดเชียงใหม่ ณ กรมรบพิเศษที่ 5 (วันที่ 13 – 20 มีนาคม 2549)
10. เป็นวิทยากรอบรมผู้นำชุมชนในพื้นที่ชายแดนเพื่อแก้ปัญหาอาชญากรรม วันที่ 18-22 ธันวาคม 2549 ณ กรมรบพิเศษที่ 5 ค่ายขุนเณร อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
11. เป็นวิทยากร โครงการบริการกิจกรรมบำบัดในเด็ก เรื่องค่ายกิจกรรมบำบัดเพื่อบูรณาการประสาทความรู้สึกลำดับสำหรับเด็กวัยเรียน (Sensory Integration-based Occupational Therapy Camp : SI-OT Camp) ระหว่างวันที่ 7-9 มีนาคม 2550 ณ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
12. เป็นวิทยากร โครงการสานสัมพันธ์เยาวชนไทยพุทธและมุสลิม จังหวัดเชียงใหม่ ณ กรมรบพิเศษที่ 5 (วันที่ 22 – 24 มีนาคม 2550)

กรรมการวิชาการ/วิชาชีพนอกสถาบัน (ระดับชาติ)

1. กรรมการ เครือข่ายองค์กรดำเนินงานผู้สูงอายุ เชียงใหม่ (Age Net Chiang Mai)
2. กองบรรณาธิการวารสารกิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ที่ปรึกษางานวิจัยการประเมินความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมสำหรับผู้ป่วยสภาวะถอนพิษยา ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด เชียงใหม่
4. 25 กรกฎาคม ถึง 15 สิงหาคม 2545 ผู้สูงอายุ งานคลินิกผู้สูงอายุ Day care center for elderly people คู่มือการเรียนการสอน ณ Auckland Institute of Technology (AIT) ประเทศนิวซีแลนด์
5. 9-13 พ.ค. 49 ดูงานการบริการทางกิจกรรมบำบัด ณ ประเทศสิงคโปร์
 - o Spastic children's association of Singapore
 - o Society for the Physically Disable (SPD)
 - o Singapore General Hospital
 - o KK Child Development Unit
 - o Nanyang Polytechnic
 - o Hand in Hand Occupational Therapy Clinic
6. วันที่ 24-28 เมษายน 2549 เข้าร่วมจัดทำแผนรับมือภัยพิบัติ เรื่องการเตรียมการด้านอาชีวบำบัด ในงานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ด้อยโอกาสเมื่อเกิดภัยพิบัติ ณ โรงแรมเมโทร โพล อ.เมือง จ.ภูเก็ต.

ผลงานวิจัย ตำรา

1. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2548). กิจกรรมการดำเนินชีวิตเพื่อส่งเสริมศักยภาพมนุษย์. วารสารกิจกรรมบำบัด, 10 (), 22-25.
2. จิรนนท์ ไขแก้ว, สุภาวดี พุฒิน้อย และ วรณนิภา บุญระยอง. (2548). คุณค่าของการทำกิจกรรมตามการรับรู้ของผู้สูงอายุ (ตอนที่ 1) Meaning of Activity: The Elderly's Perceptions. วารสารกิจกรรมบำบัด, 10(1), 8-11.
3. จิรนนท์ ไขแก้ว, สุภาวดี พุฒิน้อย และ วรณนิภา บุญระยอง. (2548). คุณค่าของการทำกิจกรรมตามการรับรู้ของผู้สูงอายุ (ตอนที่ 2) Meaning of Activity: The Elderly's Perceptions. วารสารกิจกรรมบำบัด, 10(2), 12-19.

4. สูงอายุกับกิจกรรมบำบัด Older people and Occupational Therapy. ภาควิชา
กิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
5. จิรนนท์ ไขแก้ว, สุภาวดี พุฒิน้อย และ วรณนิภา บุญระยอง. (2546).คุณค่าของการทำ
กิจกรรมตามการรับรู้ของผู้สูงอายุ (Meaning of Activity : The Elderly 's Perceptions).
เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
6. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2546). กิจกรรมบำบัดในโรคหัวใจ. วารสารกิจกรรมบำบัด, 8 (1),8-
12.
7. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2546). กิจกรรมบำบัดในผู้ป่วยภาวะสมองเสื่อม. วารสาร
กิจกรรมบำบัด, 8 (2),5-13.
8. สุภาวดี พุฒิน้อย และหทัยชนก อภิโกมลกร. (2545). การรับรู้ตนเองถึงความสามารถ
ในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยจิตเภท. วารสารกิจกรรมบำบัด, 7 (2),25-31.
9. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2544). กิจกรรมบำบัดและกายภาพบำบัด เหมือน หรือแตกต่าง.
วารสารกิจกรรมบำบัด, 6 (2),24-25.
10. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2543). หน่วยฟื้นฟูสมรรถภาพทางจิต : นักกิจกรรมบำบัดยุค 2000.
วารสารกิจกรรมบำบัด, 5 (2),1-3.
11. สุภาวดี พุฒิน้อย. (2543).การรับรู้ตนเองถึงความสามารถในการทำกิจกรรมกรรมของ
ผู้ป่วยจิตเภท. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

2. ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ นางสาว จิรนนท์ ไขแก้ว

ตำแหน่งทางวิชาการ อาจารย์พนักงานมหาวิทยาลัย

สังกัดหน่วยงาน ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์ที่ทำงาน: 0-5394-9259

โทรสาร : 0-5394-6042

E-mail : jiranan@chiangmai.ac.th

ประสบการณ์และความชำนาญพิเศษ : กิจกรรมบำบัดในผู้สูงอายุ

ประสบการณ์ด้านวิชาชีพ :

วิทยากรบรรยาย

1. เรื่อง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงเมื่อยามสูงวัยเพื่อป้องกันภาวะซึมเศร้า ณ. ห้อง นวรัฐ โรงแรมสุริวงค์ วันที่ 17 มีนาคม 2547
2. เรื่อง กิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเคลื่อนไหวในผู้สูงอายุ ณ.มหาวิทยาลัยแม่โจ้ วันที่ 17-18 พฤษภาคม 2547
3. เรื่อง ผู้สูงอายุที่ประสบความสำเร็จ ให้แก่แก่นนำผู้สูงอายุและบุคลากรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุ (การสัมมนาโครงการวางแผนจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในชุมชน ณ.ห้องเจนนินา โรงแรม โนวเทล จังหวัด เชียงใหม่ วันที่ 23 มิถุนายน 2547

การอบรมดูงาน

ได้รับการอบรมดูงานทางด้านกิจกรรมบำบัดในผู้สูงอายุ ประเทศอังกฤษ เรื่อง The way western societies deal with the elderly ณ St Martin's College. Faculty of Health and Social care.School of Rehabilitation and Public Health. Lancaster University ระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2549

การเป็นกรรมการ

1. กองบรรณาธิการวารสารกิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. คณะกรรมการเครือข่ายองค์กรดำเนินงานผู้สูงอายุ จ.เชียงใหม่ (Age Net Chiang Mai)

ผลงานวิจัยที่ตีพิมพ์:

1. คุณค่าของการทำกิจกรรมตามการรับรู้ของผู้สูงอายุ (Meaning of Activity : The Elderly 's Perceptions ตอนที่ 1 วารสารกิจกรรมบำบัด ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 ปี 2548
ตอนที่ 2 วารสารกิจกรรมบำบัด ปีที่ 10 ฉบับที่ 2 ปี 2548

3. ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ นายณที จินดาคำ

ตำแหน่งทางวิชาการ พนักงานมหาวิทยาลัย

สังกัดหน่วยงาน ภาควิชากิจกรรมบำบัด คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

โทรศัพท์ที่ทำงาน: 0-5394-9259

โทรสาร : 0-5394-6042

E-mail : natee127@hotmail.com

ประสบการณ์และความชำนาญพิเศษ : กิจกรรมบำบัดในเด็ก ผู้สูงอายุ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved